

Lukuvuosisuunnitelma 2025-2026

Lielahden koulu

Vuodet: 2025 - 2026

Sisällysluettelo

1. Koulun perustiedot

- 1.1. Lukuvuosisuunnitelman käsittely henkilökunnan kanssa
- 1.2. Rehtorin päätöspöytäkirja
- 1.3. Rehtorin allekirjoitus
- 1.4. Käsittely vanhempainyhdistyksen kanssa
- 1.5. Koulun opetussuunnitelman viimeisin hyväksymispäivämäärä
- 1.6. Lukuvuosisuunnitelman tarkistus johtotiimin toimesta
- 1.7. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä
- 1.8. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- 1.9. Opiskeluhoitosuunnitelmien käsittelyt
- 1.10. Lukuvuosisuunnitelmiin liittyvien suunnitelmien ja asiakirjojen käsittelyt
- 1.11. Johtamisjärjestelmä
- 1.12. Opettajat
- 1.13. Muu henkilöstö
- 1.14. Koulun viralliset sosiaalisen median kanavat
- 1.15. YS-aika
- 1.16. Koulun ys-kalenteri
- 1.17. Työhyvinvointi
- 1.18. Perehdytys
- 1.19. Työyhteisötaitojen kehittäminen
- 1.20. Työssä jaksamisen ylläpitäminen ja kehittäminen
- 1.21. Edellisen vuoden itsearviointin käsittely työyhteisössä

2. Opetuksen yleinen järjestäminen

- 2.1. Oppitunnit ja välitunnit
- 2.2. Valvonnat

- 2.3. Ruokailut
- 2.4. Välituntitoiminta ja sen kehittäminen
- 2.5. Koulun toimintakalenteri
- 2.6. Koulun ulkopuolella annettava opetus 1-6 luokat
- 2.7. Koulun ulkopuolella annettava opetus 7-9 luokat
- 2.8. Mahdollisten yhdysluokkien toimintaperiaatteet
- 2.9. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus
- 2.10. Koulukuljetusten odotusaikojen valvonta
- 2.11. Koululla toimivat Lupa harrastaa -ryhmät
- 2.12. Lupa liikkua lupa harrastaa - Liikkuva koulu nykytilan arviointi
- 2.13. Harrastamisen ja liikkumisen vuosikalenteri

3. Koulun toimintakulttuurin periaatteet

- 3.1. Arvot ja oppimiskäsitys
- 3.2. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - Oppiva yhteisö
- 3.3. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - Oppiva yhteisö
- 3.4. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen
- 3.5. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - hyvinvointi ja turvallinen arki
- 3.6. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

4. Koulun pedagoginen toiminta

- 4.1. Opetussuunnitelmalliset painotukset
- 4.2. Esi- ja alkuopetuksen yhteinen toimintakulttuuri
- 4.3. Monialaiset oppimiskokonaisuudet
- 4.4. Koulun MOK-teema
- 4.5. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutus
- 4.6. Yhteisopettajuus
- 4.7. Työelämäkasvatus
- 4.8. Taidekaari

5. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

- 5.1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt
- 5.2. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: koulunkäynninohjaajat

- 5.3. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: kouluvalmentajat ja nepsy-konsultit
- 5.4. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: muun opetushenkilöstön hyödyntäminen
- 5.5. Konsultaatio
- 5.6. Ryhmäkohtaiset tukimuodot
- 5.7. Pedagogisen tuen tiimin toiminta
- 5.8. Pedagogisen tuen tiimin kokoonpano
- 5.9. Opintoihin kiinnittyminen
- 5.10. Oppilaskohtaiset tukitoimet
- 5.11. Erityis- ja yleisopetusluokkien välinen yhteistoiminta
- 5.12. Joustava perusopetus
- 5.13. Tavoitekokonaisuuksittain opiskelu
- 5.14. Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

6. Opiskeluhoito

- 6.1. Esi- ja perusopetuksen opiskeluhoito suunnitelma
- 6.2. Yhteisöllisen opiskeluhoito toimenpiteet
- 6.3. Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen
- 6.4. Läsnäolon tukemisen toimenpiteet
- 6.5. Opiskelijoiden kokemaan kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puuttuminen
- 6.6. Lääkehoitosuunnitelmat

7. Oppilaiden osallisuus

- 7.1. Vuorovaikutus ja osallisuus
- 7.2. Oppilaskuntatoiminta
- 7.3. Oppilaskunnan vuosikello
- 7.4. Oppilaskuntien ohjaavat opettajat lukuvuonna 2025 – 2026
- 7.5. Tehtävä oppilaskunnille koskien kouluruokailua ja ruokakasvatusta
- 7.6. Tukioppilastoiminta

8. Siirtymä- ja nivelvaiheiden toimintamalli

- 8.1. Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen
- 8.2. Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaihe
- 8.3. Siirtymä perusopetuksesta toiselle asteelle
- 8.4. Koulukohtaiset tarkennukset

9. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

- 9.1. Koulun itsearviointi
- 9.2. Kyselyt ja arvioinnit
- 9.3. Oppimisen arviointi
- 9.4. Monialaisen oppimiskokonaisuuden arviointi
- 9.5. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden toimintakulttuurin portaati

1. Koulun perustiedot

Perusopetusasetus 9 mom 1

Opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, josta määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.2.

Lukuvuosisuunnitelmalla täsmennetään, miten opetussuunnitelmaa toteutetaan kussakin koulussa lukuvuoden aikana. Perusopetusasetus velvoittaa tiedottamaan oppilaille ja näiden huoltajille keskeisistä lukuvuosisuunnitelmassa päätetyistä asioista.

1.1. Lukuvuosisuunnitelman käsittely henkilökunnan kanssa

Päivämäärä: 2025-12-05

Lukuvuosisuunnitelman aiheita on käsitelty henkilökunnan kanssa syyslukukauden 2025 aikana eri yhteyksissä ja eri kokoonpanoissa.

1.2. Rehtorin päätöspöytäkirja

Päivämäärä: 2025-12-05

1.3. Rehtorin allekirjoitus

Päivämäärä: 2025-12-05

1.4. Käsittely vanhempainyhdistyksen kanssa

Päivämäärä: 2025-12-05

Lukuvuosisuunnitelman aiheita on osittain käsitelty vanhempainyhdistyksen kokouksissa syyslukukauden 2025 aikana. Kokouksissa koulun edustajana ovat toimineet ensin apulaisrehtori Tommi Savikko ja sittemmin johtoryhmän jäsen opettaja Janne Toivonen.

1.5. Koulun opetussuunnitelman viimeisin hyväksymispäivämäärä

Päivämäärä: 2025-09-29

Lielahden koulun koulukohtaisen opetussuunnitelman päivitystyö lukuvuoden 2025-2026 osalta on valmis. / Haanpää, 29.9.2025

1.6. Lukuvuosisuunnitelman tarkistus johtotiimin toimesta

Lukuvuoden aikana tehdyt mahdolliset tarkistukset.

Päivämäärä: 2025-12-05

Koulumme johtoryhmä on tarkastellut lukuvuosisuunnitelman viimeisimpiä päivityksiä kokouksessaan 4.12.2025.

1.7. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä

Lukuvuosisuunnitelmaan liittyvien suunnitelmien käsittelyt ja mahdolliset päivitykset syyslukukauden loppuun mennessä.

Päivämäärä: 2025-12-05

1.8. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen marraskuun loppuun mennessä.

1.9. Opiskeluhoitosuunnitelmien käsittelyt

Lukuvuosisuunnitelmaan liittyvien suunnitelmien käsittelyt ja mahdolliset päivitykset syyslukukauden loppuun mennessä.

Suunnitelma	Käsittelyn pvm

1.10. Lukuvuosisuunnitelmiin liittyvien suunnitelmien ja asiakirjojen käsittelyt

Käsittelyt ja mahdolliset päivitykset syyslukukauden loppuun mennessä.

Suunnitelma	Kokous pvm
IP-suunnitelma	
Turvallisuussuunnitelma	
Perusopetuksen järjestyssäännöt	
Ohjaussuunnitelma	

1.11. Johtamisjärjestelmä

Koulun johtamisrakenne, vastuujako ja tiimirakenne.

Hallinto

- Tiina Haanpää, rehtori
- Sami Jaakkola, apulaisrehtori (virkavapaa 1.8.2025-31.1.2026)
- Tommi Savikko, apulaisrehtori (1.8.2025 alkaen, kunnes siirtyi Lentävänniemen koulun rehtoriksi kesken syyslukukauden 2025)
- Teemu Teikari, apulaisrehtori (1.8.2025-31.1.2026)
- Virpi Tiihonen, koulusihteeri
- Hanna-Mari Ruokolainen, koulusihteeri (Lielahden koulupolun yhteinen koulusihteeri)

Johtoryhmä = Jory

- Rehtorit Haanpää, Savikko ja Jaakkola/Teikari
- Ann-Chelie Keskinen, EO→ vastuualue 1-2lk eli Lielahden koulun Mestarit, koulun arjen ja yhteisöllisyyden työryhmä
- Anna Koivula, LO→ vastuualue 3-6lk, koulun arjen ja yhteisöllisyyden työryhmä
- Janne Toivonen, MA, FY, KE→ vastuualue 7-9lk, 9-tiimi, TYHY-tiimi
- Samo Sirén, LI→ vastuualue turvallisuus, 7-9lk, luokattomien tiimi, liikunnallisen toimintakulttuurin työryhmä
- Ulla Mustajoki, AI ja S2→ vastuualue 8-tiimi, kielellisen tuen työryhmä
- Jussi Teräsvirta, EO→ vastuualue 7-tiimi, tuen tiimi -työryhmä
- Kaisa Haljoki, EO→ vastuualue erityisopetus, ekososiaalisen sivistyksen työryhmä

Tiimirakenne

- **Johtoryhmä**
  - Johtoryhmä kokoontuu lukuvuoden aikana viikoittain. Asioita työstetään paljon myös sähköisesti.
  - Rehtori kutsuu JORY:n koolle ja laatii alustavan asialistan, mitä muut joryjäsenet tarvittaessa täydentävät.
  - JORY:n kokouksista laaditaan muistio, joka lähetetään opettajakunnalle ja tarvittaessa koko henkilökunnalle.
  - JORY-jäsenten tehtävänä on toimia linkkinä opettajakunnan ja johtoryhmän / rehtoreiden välillä

- JORY-jäsenet toimivat työryhmien vastaavina
- **Turvallisuustiimi**
  - = **JORY**
- **Asteryhmät**
  - 0-2.lk = Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö, 3-4.lk, 5-6.lk, 7-tiimi, 8-tiimi, 9-tiimi, luokattomat
  - Kokoontuu YS-vuosikellon mukaisesti torstaisin
  - Vastaavana JORY-jäsen
- **Aineryhmät**
  - AI, kielet, matikistit, BG, HI-YH-UE, OPO, LI-TE-KO, KS-MU-KU, erityisopetus (taitotaideaineet joustavin ryhmittelyin)
  - Kokoontuu YS-vuosikellon mukaisesti torstaisin
- **Työryhmät**
  - Ekososiaalinen sivistys, Kielellinen tuki, Matemaattinen ajattelu ja digitaidot, Liikunnallinen toimintakulttuuri, Tuen tiimi, Koulun arki ja yhteisöllisyys, TYHY
  - Kokoontuu YS-vuosikellon mukaisesti torstaisin
  - Vastaavana toimii jory-jäsen (pl. Aleksi Huttu - Matemaattinen ajattelu ja digitaidot)
- **Pedagogisen tuen tiimi**
  - Rehtorit, laaja-alaiset erityisopettajat, opinto-ohjaajat
  - Kokoontuu PTT-vuosikellon mukaisesti viikoittain tiistaisin
- **Kriisiryhmä**
  - Rehtori Tiina Haanpää
  - Apulaisrehtori Sami Jaakkola / Teemu Teikari
  - Apulaisrehtori Tommi Savikko
  - Vastuunopettaja Janne Toivonen (arjen sujuvuuden osalta rehtoreiden 1. varahenkilö)
  - Turvallisuustiimin 1. opettajajäsen Samo Sirén (turvallisuuden osalta rehtoreiden 1. varahenkilö)

- Koulupsykologi Anniina Vauhkonen
- Kuraattori Heidi Rysä
- Terveystenhoitajat Sofia Läärä ja Rosa-Marie Oikarinen

- **Hallintotiimi**

- Rehtori, apulaisrehtorit, koulusihteerit
- Yhteistyö on päivittäistä

- **Henkilöstötiimi**

- Rehtorit, koulusihteeri, vahtimestari, ruokalan/siivouksen edustus (yleensä esimies)

- **Muut vastuutehtävät**

- Sari Haataja, ops-asiat
- Tiina Järvinen, toimintakulttuurin kehittäminen ja "Tapa toimia" -koordinointi
- Ulla Mustajoki, pedagoginen kehittäminen
- Mari Niemi, kirja- ja digimateriaalihankintojen koordinointi
- Eemeli Parkkali, liikuntavastaava 1-6lk
- Katri Stark, digitaalinen kehittäminen
- Janne Toivonen, tukioppilastoiminta
- Olli Itänen, oppilaskunnan ohjaava opettaja alakoulu
- Mikko Lindgren, oppilaskunnan ohjaava opettaja yläkoulu
- Heli Tokola, oppilaskunnan ohjaava opettaja yläkoulu, työsuojeluyhdyshenkilö, turvallisuustutor
- Susanna Valtari, arjen välituntitoiminnan kehittäminen
- Samo Siren, turvallisuustutor
- Eero Niemelä, digitutor
- Aleksi Huttu, digitutor

- **TVT-tiimi**

- **Aleksi Huttu (alakoulu)**
  - Sähköiset oppimisjärjestelmät
  - Digi opetuksessa

- Tekninen tuki: iPadit, puhelimet, tietokoneet ja tulostimet
- Tukipyynnöt tukeen
- 6. luokkien henkilökohtaiset läppärit
- Koulun yhteyshenkilö TVT-tilauksissa
- **Katri Stark (yläkoulu)**
  - Sähköiset oppimisjärjestelmät
  - Digi opetuksessa
  - Tekninen tuki: iPadit, puhelimet, tietokoneet ja tulostimet
  - Tukipyynnöt tukeen
- **Juha Niemi**
  - Opetusverkon tunnusasiat
  - Kotisivut
  - Tietokoneet
- **Jouni Kinnunen**
  - Luokkien esitystekniikka (tykki/näyttö, dokumenttikamera ja ääniin liittyvät ongelmat)
  - Koulussa oleva esitystekniikka isosali, pienisali, ruokala ja aula
  - Tarvittaessa luokassa esiintyvät pienet (tietokone ongelmat)
  - Muut esitystekniikka tarpeet
- **Eero Niemelä**
  - 7. luokkien henkilökohtaiset läppärit
- **Teemu Teikari**
  - Wilma-vastuu

TYÖRYHMÄT 2025-2026			
EKOSOSIAALINEN SIVISTYS	KIELELLINEN TUKI	MATEMAATTINEN AJATTELU JA DIGITAIDOT	LIIKUNNALLINEN TOIMINTAKULTTUURI
Kaisa Haljoki Pauliina Hintsa Minna Lahtela Sanna Karttunen Matti Kovanen Minna Närhi Ilkka Syrjänen Heli Tokola	Tiina Autio Laura Carrillo Jenni Hakala Kirsti Holmberg Jussi Kapanen Ulla Kärkkäinen Minttu Leppänen Mirjam Lidman Leila Mohammadi Ulla Mustajoki Katja Nokelainen	Aleksi Huttu Tiia Jussila Laura Mikkonen Eero Niemelä Juha Niemi Katri Stark Erkki Tyry	Tiia de Carvalho Antti Huttunen Jouni Kinnunen Mikko Lindgren Juha Nurminen Eemeli Parkkali Juho Pyrrö Joonas Salminen Samo Sirén Susanna Valtari

TUEN TIIMI	KOULUN ARKI JA YHTEISÖLLISYYS	TYHY	JOHTORYHMÄ
Päivi Alanko Sara Ailu Eveliina Käkisalo Soile Linja-Hangas Mari Niemi Salla Puukko Juulia Rautamaa Pia Syri-Selonen Jussi Teräsvirta Maija Viitanen	Sari Haataja Emilia Halonen Riikka Joutunpää Ann-Chelie Keskinen Anna Koivula Lotta Koivunen Anu Korkea-aho-Pakka Jenna Liedes Mari Maunuksela Sanna Saarinen Ida Suoranta	Sanna Elo Janina Hautamäki Jaakko Häkklä Olli Itänen Tiina Järvinen Juha Nurminen Laura Reijonen Janne Toivonen Laura Tuunanen Susanna Valtari Minna Villanen Kati Ylinen	Haljoki Kaisa Keskinen Ann-Chelie Koivula Anna Mustajoki Ulla Siren Samo Teräsvirta Jussi Toivonen Janne

1.12. Opettajat

Opettajien nimet.

Yläkoulun opettajat: mahdollinen luokanvalvojuus ja opetettavat aineet sekä mahdolliset vastuualueet.

Alakoulun opettajat: opetettava luokka ja mahdolliset opetettavat aineet ja vastuualueet.

Nimi	Luokka/valvonta	Opetettavat aineet	Vastuutehtävä

1A	Puukko Salla
1B	Stark Katri
1C	Saari Sanna
2A	Hälonen Emilia (vv. Koskela Juulia)
2B	Maunuksela Mari
2C	Leppänen Minna
3A	Suoranta Ida (vv. Hilden Vuokko)
3B	Salminen Joonas
3C	Nurminen Juha
4A	Valtari Susanna
4B	Villanen Minna
4C	Kortesmaa Nina (vv. Närhi Minna)
5A	Syri-Selonen Pia
5B	Ailu Sara (vv. Kulmala Maria)
5C	Koivula Anna
5-6D	Syrjänen Ilkka
6A	Jussila Tiia
6C	Parkkali Eemeli
ELA	Rautamaa Juulia
ELB	Lidman Mirjam (vv. Latvala Kristiina)
ELC	Mikkonen Laura
ELD	Tyry Erkki
7-9ELE	Ylinen Kati
7-9ELF	de Carvalho Tiia
7-9ELG	Häljoki Kaisa
8-9ELH	Käksälä Eveliina
7A	Niemelä Eero
7B	Kovanen Matti
7C	Tokola Heli
7D	Itänen Olli
7E	Kinnunen Jouni
7F	Hakala Jenni
8A	Kärkkäinen Ulla
8B	Mustajoki Ulla
8C	Häkkilä Jaakko
8D	Järvinen Tiina
9A	Linja-Hangas Soile
9B	Toivonen Janne
9C	Liedes Jenna
9D	Kapanen Jussi
9E	Haataja Sari
9F	Viitanen Maija

LO valmistava kiertävä (1C)	Autio Tiina
EO 1-2IK	Keskinen Ann-Chelle
EO 3-5IK	Paalanen Nillo (vv. Inkeroinen Katriina)
EO 6-7IK	Huttu Aleksi
EO 8-9IK (8AB, 9BCDE)	Holmberg Kirsti
EO 8-9IK (8CD, 9AF)	Teräsvirta Jussi
AI, S2	Haataja Sari
AI, S2	Huttunen Antti
AI, S2	Kärkkäinen Ulla
AI, S2	Mustajoki Ulla
S2	Nokelainen Katja
Kielet EN, RA	Alanko Päivi
Kielet EN, SA	Hakala Jenni
Kielet EN, RU	Kovanen Matti
Kielet SA, RU	Korkea-aho-Pakka Anu
Kielet EN	Mohammadi Leila (vv. Kolvunen Lotta)
Kielet EN, RU	Liedes Jenna (vv. Vesänen Maija)
Kielet EN, RU	Viitanen Maija
Kielet RU 6IK (LO)	Jussila Tiia
Kielet EN 1-2IK (LO)	Leppänen Minna
MA, FY, KE	Hintsa Pauliina
MA, FY, KE	Linja-Hangas Soile
MA, FY, KE	Niemelä Juha
MA, FY, KE	Niemelä Mari
MA, FY, KE	Niemelä Eero
MA, FY, KE	Toivonen Janne
BG	Häkkilä Jaakko
BG, TE	Järvinen Tiina
HI, YH	Itänen Olli (vv. Teikari Teemu)
HI, YH	Lindgren Mikko
UE, ET	Carrillo Laura
UI	El Hachad Hinde
KO	Karttunen Sanna
KO, TE	Joutunpää Riikka (vv. Kähkönen Jenni)
MU	Tuunanen Laura
KU	Kapanen Jussi
KS	Kinnunen Jouni
KS	Tokola Heli
LI	Lahtela Minna
LI	Sirén Samu
UO	Riihimäki Riikka
Oma äidinkieli arabia	Motlak Ali
Oma äidinkieli englanti	Evans Julia
Oma äidinkieli persia	Rajab Ali
Oma äidinkieli portugali	
Oma äidinkieli venäjä	Mehiläinen Irina

1.13. Muu henkilöstö

Koulunkäynninohjaajien, kouluvalmentajien ja muun henkilökunnan nimet.

Nimi	Tehtävä/lisätieto

Rehtorit	Haanpää Tiina	
	Savikko Tommi	
	Teikari Teemu (vv. Jaakkola Sami)	
Koulusihteerit	Tiihonen Virpi	
	Ruokolainen Hanna-Mari	TI ja TO
Vahtimestarit	Siekinen Kauko	
	Kotajärvi Samuli	
Opinto-ohjaajat	Hautamäki Janina	7ABC, 8AB, 9ABC, ELD, ELE, ELH
	Reijonen Laura	7DEF, 8CD, 9DEF, ELF, ELG
Kouluvalmentajat	Elo Sanna	
	Pyrrö Juhon	
	Svart Keijo	
Koulunkäynninohjaajat	Naaralainen Jemina	Vastaava koulunkäynninohjaaja
	Pohjemies Inka	ELA
	Mäkinen Petteri	ELB
	Kivistö Jemina	ELC
	Klemetti Sari	ELD
	Vessari Vesa	Puutalo
	Sammaljärvi Sara	ELE
	Kassila Kaisa	ELF/ELG
	Mattila Raila	ELF/ELG
	Paldanius Outi	ELF/ELG
	Norrbäck Adalmiina	ELH
	Turunen Marjo	ELH
	Ahmedi Feresthe	Yleisopetus/Mestarit
	Sainio Kitta	Yleisopetus/Mestarit
	Tähtiniemi Linda	Yleisopetus/Mestarit
	Raitanen Riku	Yleisopetus/6C
Pirha	Läärä Sofia	Terveystenhoitaja 7-9 lk.
	Oikarinen Rosa-Marie	Terveystenhoitaja 1-6 lk.
	Rysä Heidi	Kuraattori
	Vauhkonen Anniina	Koulupsykologi TI-PE
	Hietasaari Sanna	Koulupsykologi MA
Voimia/Kelttiö	Sippola Jaana	Palvelusihenkilö
ISS/Silvius	Rantanen Henna	Palvelusihenkilö
Esiopetus	Laakso Milla	Peltovalinnon pvk/esiopetuksen johtaja

1.14. Koulun viralliset sosiaalisen median kanavat

Koulut noudattavat Tampereen kaupungin sosiaalisen median käytön [ohjetta](#) sekä perusopetuksen [tarkennuksia](#).

Perusopetuksen yhteisiä virallisia sosiaalisen median kanavia ovat:

- [Opettajamentorit](#): @opettajamentorit
- [Yhteisopettajuuden tutoropettajat](#): @yhteisopettajuudenkepeys
- [Lupa liikkua](#): @lupaliikkualupaharrastaa
- [Lukeva Tampere](#): @lukukaari

Koulut kirjaavat lukuvuosisuunnitelmaansa mahdolliset koulun viralliset some-kanavat.

[Lielahden koulun Facebook-sivu](#)

[Lielahden koulun Instagram-profiili \(@lielahden koulu virallinen\)](#).

[Lielahden koulun kuvataiteen Instagram-profiili \(@shutterspeed vk\)](#) (pääsy vain kurssin oppilailla ja opettajalla)

[Lielahden koulun kuvataiteen Instagram-profiili \(@aperture vk\)](#) (pääsy vain kurssin oppilailla ja opettajalla)

[Lielahden koulun käsitöiden Instagram-profiili \(@kassalietsu\)](#).

[Lielahden koulun kouluvalmentajan Instagram-profiili \(@kouluvalmentaja_sanna\)](#).

[Lielahden koulun kouluvalmentajan Instagram-profiili \(@kouluvalmentaja_juho\)](#).

1.15. YS-aika

Yhteissuunnittelutyön painopistealueet, resursointi ja toteuttaminen päätetään yhdessä opettajien kanssa koulun lukuvuosisuunnitelman laatimisen yhteydessä. Henkilöstökokoukset sisältävät myös kaupungin suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista toiminnan kehittämistä.

Ys-aikaan ei katsota luettavaksi: koulukohtaiset kehittämistehtävät, luokanvalvojan tehtävät ja muut erityistehtävät. Välitunti on osa oppituntia, joten välituntien aikana tehtyä työtä ei voida lukea ys-aikaan kuuluvaksi.

Yhteissuunnittelutyön painopistealueet, resursointi ja toteuttaminen päätetään yhdessä opettajien kanssa koulun lukuvuosisuunnitelman laatimisen yhteydessä. Henkilöstökokoukset sisältävät myös kaupungin suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista toiminnan kehittämistä. Annetusta ys-resurssista ei voi poiketa.

Ys-aikaan ei katsota luettavaksi: koulukohtaiset kehittämistehtävät, luokanvalvojan tehtävät ja muut erityistehtävät. Välitunti on osa oppituntia, joten välituntien aikana tehtyä työtä ei voida lukea ys-aikaan kuuluvaksi.

YS-aikaan laskettavat tehtävät ja niihin varatut tunnit:

Kokoukset, luokka-astetiimit ja aineryhmät, tiimit, työntekijäkokemuskyselyyn vastaaminen	38h
Arviointi- ja oppimiskeskustelut (yksi oppimiskeskustelu= 20min)	10h
Valtakunnalliset kokeet, Karvi, laajan terveystarkastuksen opettajalomake, Move! fyysisen toimintakyvyn mittaustulokset harava-järjestelmään	22h
Muu kodin ja koulun välinen yhteistyö	20h
Sitomaton YS- aika	30h
YHTEENSÄ	120 h

1.16. Koulun ys-kalenteri

Suunnitelma YS-ajan käytöstä (esim. yhteiset kokoukset, tiimikokoukset).

Kokouksiin käytössä oleva ys-aika 38h/vuosi. Suunnitelmaan voidaan kirjata myös muuta ys-aikaa kuin kokoukset.

Päivämäärä	Aiheet	Huomiot

Syyslukukausi 2025, Haanpää 26.8.2025		Kevätlukukausi 2026, 26.8.2025 Haanpää	
TO	YS-aika klo 15:15-16:15	8.1.	Ei YS kokouksia -viikko
7.8.	Yhteinen kahvittelaisuus	15.1.	YS.A 1-9lk
14.8.	Ei yhteisiä kokouksia. TVT-perehdytys, KS-tilojen käyttöopastus.	22.1.	YS.B aineryhmät
21.8.	YS.A 1-9lk yhteinen. OH-henkilöstön puheenvuoro, ajankohtaisia asioita.	29.1.	YS.C työryhmät
28.8.	YS.B asteryhmät	5.2.	YS.D 1-6lk ja 7-9lk
4.9.	YS.B aineryhmät	12.2.	YS.A 1-9lk
11.9.	YS.C työryhmät	19.2.	YS.B asteryhmät
18.9.	YS.B asteryhmät. 1.10. eli "Oman opettajan" -päivän suunnittelua.	26.2.	Talviloma
25.9.	YS.A 1-9lk yhteinen. Turvallisuuspäällikkö Henri Rikander: Uhkatilanteeseen varautuminen ja sisälle suojautuminen.	5.3.	YS.C työryhmät
2.10.	YS.A 1-9lk yhteinen aloitus (tuen asioita) ja jako YS.D 1-6lk ja 7-9lk.	12.3.	YS.D 1-6lk ja 7-9lk
9.10.	YS.A 1-9lk yhteinen. Turvallisuusaihe: Avekki-koulutus (oma).	19.3.	YS.A 1-9lk arviointi
16.10.	Syysloma	26.3.	Ei YS kokouksia -viikko
23.10.	YS.B aineryhmät	2.4.	Pääsiäisloma
30.10.	YS.C työryhmät	9.4.	Ei YS kokouksia -viikko
6.11.	YS.D 1-6lk ja 7-9lk	16.4.	YS.B aineryhmät
13.11.	Ei YS kokouksia -viikko	23.4.	YS.A 1-9lk arviointi
20.11.	YS.A 1-9lk arviointi	30.4.	Ei YS kokouksia -viikko
27.11.	YS.B asteryhmät	7.5.	YS.C työryhmät
4.12.	YS.C työryhmät	14.5.	Helatorstai
11.12.	YS.D 1-6lk ja 7-9lk	21.5.	YS.D 1-6lk ja 7-9lk: Stipendikokoukset
18.12.	Ei YS kokouksia -viikko	28.5.	Ei YS kokouksia -viikko
YS-seuranta	Ennen syyslomaa 9h. Jälkeen syysloman 7h. Yhteensä 16h.	YS-seuranta	Ennen talvilomaa 6h. Jälkeen talviloman 7h. Yhteensä 13h.

1.17. Työhyvinvointi

Hyvän työpäivän avaintekijät (Tampereen kaupungin henkilöstöpoliittiset periaatteet):

- *Pidämme huolta toisistamme*
- *Minulla on selkeä työnkuva*
- *Tunnen työni tavoitteet ja työyhteisöni pelisäännöt*
- *Työni haasteet ovat hallinnassa*
- *Kehitän osaamistani ja työtäni*
- *Innostun työstäni*
- *Edistän omaa hyvinvointiani*
- *Työtäni arvostetaan ja koen työni merkitykselliseksi*
- *Saan edes yhden hengähdystauon työpäivän aikana*

Henkilöstöpoliittiset periaatteet

- Johtaminen on selkeää
- Työnantajan toiminta on avointa ja johdonmukaista
- Ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla varmistetaan kaupungin toimintakyky ja palvelujen laatu
- Muuttuva toimintaympäristö edellyttää jatkuvaa osaamisen kehittämistä
- Jokaisen työlle asetetaan tavoitteet
- Työntekijöiden hyvinvointi vaikuttaa palveluiden laatuun ja työn tuottavuuteen.

1.18. Perehdytys

Uusille työntekijöille tarjotaan perusopetuksen mentorointia ja perehdytyspäiviä.

Uudet työntekijät ohjataan tutustumaan uuden henkilöstön oppaaseen:

[Tervetuloa Tampereen tekijäksi](#)

Henkilöstö tuntee Tampereen perusopetuksen perehdytysoppaan:

[Tampereen perusopetuksen perehdytysopas](#)

Uusi henkilökunta perehdytettiin ennen lukuvuoden alkua TO 31.7.2025. Lisäksi uusi henkilökunta ohjattiin perusopetuksen yhteisiin perehdyttämistilaisuuksiin elokuussa 2025.

1.19. Työyhteisötaitojen kehittäminen

Tutustukaa Tampereen kaupungin eettisiin toimintaperiaatteisiin:

[Eettiset toimintaperiaatteet](#)

Kaupungin eettisten toimintaperiaatteiden palautetaan mieleen lukuvuoden alun suunnittelupäivissä.

Lukuvuoden painopisteemme ovat 1) viestintä ja 2) työyhteisön keskeiset pelisäännöt

VIESTINTÄ Kouluvuoden 2025-2026 suunnitteluvesoissa rehtori toi esiin seuraavat viestinnän nostot:

- 1) Koulumme henkilöstön viralliset viestintäkanavat ovat sähköposti (tampere.fi) sekä rehtoreiden ylläpitämä WA-kanava (Lietsun infokanava, missä rehtorit lähettävät aamuviestit ja ajankohtaiset tiedotteet sekä infoavat myös tärkeiden spostiin herätteistä).
- 2) Jokaisen henkilöstön jäsenen tulee päivittäin lukea tampere.fi -sähköposti sekä rehtoreiden ylläpitämä WA-viestintä.
- 3) Koulussamme on henkilöstöllä käytössä myös muita WA-ryhmiä. Ne on tarkoitettu vain ja ainoastaan pedagogiseen arjen viestintään. Niissä ei viestitä oppilaskohtaisia asioita.

TYÖYHTEISÖN KESKEISET PELISÄÄNNÖT - TOP 5 Lukuvuoden 2025-2026 teema koulussamme on henkilöstön yhteistyön kehittäminen.

- Arvostamme rehellisyyttä kaikissa tilanteissa.
- Toimimme tasapuolisesti. Emme suosi ketään.
- Kaikki vuorovaikutuksemme perustuu keskinäiseen luottamukseen ja arvostukseen.
- Esihenkilöt osoittavat esimerkillään, kuinka itse toimivat sovittujen ohjeiden ja sääntöjen mukaisesti ja puuttuvat epäkohtiin tarvittaessa.
- Tavoitettavuus ja puheeksi ottaminen ovat rehtorin työn keskeisiä eettisiä toimintaperiaatteita lukuvuonna 2025-2026.

1.20. Työssä jaksamisen ylläpitäminen ja kehittäminen

Koulun toimenpiteet jaksamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Painopisteemme kohdistuu arjen sujuvuuteen.

1) Tiedottaminen - ennakoon ja oikea-aikaisesti sekä henkilöstöä kuormittamatta

- Selkeät tiedottamisen käytänteet: 1) tampere.fi -sähköposti, 2) WA:n Infokanava 3) Muissa WA-ryhmissä: Mieti, onko asia sellainen, a) minkä haluat jakaa yhteisesti ja b) lisääkö ja kehittääkö se työssä jaksamista vai lisääkö se kuormitusta.
- Rehtori ja apulaisrehtorit näyttävät mallia ja viestivät esim. WA:n Infokanavalla ensisijaisesti ma-pe klo 7-17.
- Koulumme keskeiset asiat kirjataan tapahtumakalenteriin ennakoon. Korostamme myös jokaisen työntekijän omaa roolia: Teamsissa olevaa tapahtumakalenteria voi jokainen päivittää.
- Rehtori laatii johtoryhmän kanssa lukuvuoden YS-vuosikellon lukuvuoden alussa.
- Rehtori laatii koulun muut vuosikellot (PTT, ATT, yhteisöllinen OH) lukuvuoden alkupuolella yhteistyössä erityisopettajien kanssa.
- Koulumme toimintaan liittyvät asiakokonaisuudet tallennetaan Teamsiin, Teamsin kansioden päivitystyö on käynnistynyt heti kouluvuoden alussa (vastuuhenkilö apulaisrehtori Teikari)

2) Kuulluksi tuleminen: Työsuojeluyhdys henkilön ja rehtorin väliset keskustelut 4 x lukuvuodessa.

- Ensimmäinen tapaaminen on sovittu viikolle 41. Henkilöstölle on noin viikkoa ennakoon lähetty viesti:

Työsuojeluasiaa! - Heli Tokolan viestiä välittäen, rehtori Haanpää.

Tapaan rehtorin työsuojeluasiahenkilön roolissa ma 6.10. klo 14:30. Keskustelemme työyhteisössä esiin nousseista asioista. Ne voivat olla mm. kritiikkiä, kiitosta, ehdotuksia, yleensäkin asioita, jotka toimivat tai eivät toimi koulussamme.

Tule siis hyvin matalalla kynnyksellä kertomaan, laita viestiä tai soita, mikäli jotain on mielen päällä. Terveisin, Heli

1.21. Edellisen vuoden itsearvioinnin käsittely työyhteisössä

Koulut käsittelevät edellisen lukuvuoden lukuvuosisuunnitelman itsearvioinnin lukuvuoden alussa ja nostavat kirjattuja kehittämistoimia uuden lukuvuosisuunnitelman tavoitteiksi.

Koulut käsittelevät edellisen lukuvuoden lukuvuosisuunnitelman itsearvioinnin lukuvuoden alussa ja nostavat kirjattuja kehittämistoimia uuden lukuvuosisuunnitelman tavoitteiksi.

2. Opetuksen yleinen järjestäminen

2.1. Oppitunnit ja välitunnit

Eri koulutalojen oppitunnit ja välituntiaikataulu.

LIELAHDEN KOULUN PÄIVITTÄINEN TYÖSKENTELYAIKATAULU

Lukuvuosi 2025 - 2026

	Aikaa	Päättyy
Syyslukukausi	KE 6.8.2025	LA 20.12.2025
Syyslooma	MA 13.10. - SU 19.10.2025 (viikko 42)	
Itsenäisyyspäivä	LA 6.12.2024 (vapaa)	
Joululoma	SU 21.12.2025 - TI 6.1.2026	
Kevätlukukausi	KE 7.1.2026	LA 30.5.2026
Talviloma	MA 23.2. - SU 1.3.2026 (viikko 9)	
Pääsiäisloma	TO 2.4. - MA 6.4.2026	
Vapunpäivä	PE 1.5.2026 (vapaa)	
Helatorstai	TO 14.5.2026 (vapaa)	
Kevätjuhlapäivä	LA 30.5.2026	

25.6.2025 Haanpää

Lielahden koulun päivittäinen työskentelyaikataulu

Vuosisuorat 1-2 ja 5-6		Vuosisuorat 3-4		Vuosisuorat 7 - 9	
8:15 - 9:00	1. oppitunti	8:15 - 9:00	1. oppitunti	8:15 - 9:00	1. oppitunti
9:00 - 9:05	siirtymävälitunti	9:00 - 9:05	siirtymävälitunti	9:00 - 9:05	siirtymävälitunti
9:05 - 9:50	2. oppitunti	9:05 - 9:50	2. oppitunti	9:05 - 9:50	2. oppitunti
9:50 - 10:15	pitkä välitunti (25 min)	9:50 - 10:15	pitkä välitunti (25 min)	9:50 - 10:15	pitkä välitunti (25 min)
10:15 - 11:15	3. oppitunti ja ruokailu*	10:15 - 11:15	3. oppitunti ja ruokailu	10:15 - 11:00	3. oppitunti
11:15 - 11:30	välitunti	11:15 - 12:00	4. oppitunti	11:00 - 11:15	välitunti
11:30 - 12:15	4. oppitunti ja ruokailu*	12:00 - 12:30	pitkä välitunti (30 min)	11:15 - 12:00	4. oppitunti
12:15 - 12:30	välitunti	12:30 - 13:15	5. oppitunti	12:00 - 12:30	ruokailu
12:30 - 13:15	5. oppitunti	13:15 - 13:30	välitunti	12:30 - 13:15	5. oppitunti
13:15 - 13:30	välitunti	13:30 - 14:15	6. oppitunti	13:15 - 13:30	välitunti (ulkovälitunti)
13:30 - 14:15	6. oppitunti	14:15 - 14:20	siirtymävälitunti	13:30 - 14:15	6. oppitunti
14:15 - 14:20	siirtymävälitunti	14:20 - 15:05	7. oppitunti	14:15 - 14:20	siirtymävälitunti
14:20 - 15:05	7. oppitunti	15:05 - 15:10	siirtymävälitunti	14:20 - 15:05	7. oppitunti
15:05 - 15:10	siirtymävälitunti	15:10 - 15:55	8. oppitunti	15:05 - 15:10	siirtymävälitunti
15:10 - 15:55	8. oppitunti			15:10 - 15:55	8. oppitunti

Päivän 2 viimeistä oppituntia voidaan pitää yhteen, jos kyseessä ovat kaksoistunnit oppitunneilla 6 - 7 tai 7 - 8.

Ruokailut, vuosisuorat 1-6: Erikseen sovitun aikataulun mukaisesti.

Ruokailut, vuosisuorat 7-9:
Klo 11:55 parittomat viikot 7lk, parilliset viikot 8lk
Klo 12:00 9lk
Klo 12:05 parilliset viikot 7lk, parittomat viikot 8lk

KOKOUSAJAT

TI klo 13:30-15:00	PTT (pedagogisen tuen tiimi) ja ATT (asiantuntijatiimi)
TO klo 15:15-16:15	YS (opettajien yhteissuunnittelu-aika)

2.2. Valvonnat

- Kuvaile koulun toimenpiteet: miten huolehditaan riittävästä ja turvallisesta välituntivalvonnasta.
- Kerro, miten välituntivalvontaa vahvistetaan tarvittaessa tilapäisesti.

PÄÄTALON VALVONNAT						
	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVUOKKO	TORSTAI	PERJANTAI	
Pikä viikkoa alku 9:50-10:00	Päätalon piha 1. Antti P. 2. Pauliina H.	Päätalon piha 1. Sanna L. H. 2. Juha N.	Päätalon piha 1. Kristi H. 2. Sari H.	Päätalon piha 1. Olli I. 2. Tiia J.	Päätalon piha 1. Laura C. 2. Ulla K.	Pikä viikkoa loppu 9:50-10:00
	Sisätilat 1. Mikko L. 2. Janna T. 3. Laura C. 4. Tiia de C.	Sisätilat 1. Sanna S. 2. Ulla K. 3. Anu K.-P. 4. Mari N.	Sisätilat 1. Mikko L. 2. Ulla K. 3. Aleksi H. 4. Eero N.	Sisätilat 1. Anni 2. Minna L. 3. Leila M. 4. Katja L.	Sisätilat 1. Jouni K. 2. Anu K.-P. 3. Aleksi H. 4. Juha N.	
Pikä viikkoa loppu 10:00-10:15	Päätalon piha 1. Sara A. 2. Ulla K.	Päätalon piha 1. Pauliina H. 2. Jukka H.	Päätalon piha 1. Matti K. 2. Jenni H.	Päätalon piha 1. Juha N. 2. Jouni K.	Päätalon piha 1. Niina P. 2. Eerikina K.	Pikä viikkoa loppu 10:00-10:15
	Sisätilat 1. Mikko L. 2. Jouni K. 3. Riikka J. 4. Eero N.	Sisätilat 1. Sanna S. 2. Aleksi H. 3. Sari H. 4. Eero N.	Sisätilat 1. Mikko L. 2. Riikka J. 3. Sanna K. 4. Eero N.	Sisätilat 1. Anni 2. Tiia de C. 3. Eero N. 4. Jouni K.	Sisätilat 1. Jouni K. 2. Mari N. 3. Riikka J. 4. Jouni K.	
Viikkoa 3 11:00-11:15	Päätalon piha 1. Kristi H. 2. Jouni K.	Päätalon piha 1. Janna L. 2. Eero N.	Päätalon piha 1. Maija V. 2. Eero N.	Päätalon piha 1. Pauliina H. 2. Tiia J.	Päätalon piha 1. Tiia J. 2. Janna L.	Viikkoa 3 11:00-11:15
	Sisätilat 1. Tiina J. 2. Sanna K. 3. Jenni H. 4. Jouni K.	Sisätilat 1. Kristi H. 2. Laura T. 3. Matti K. 4. Jouni K.	Sisätilat 1. Riikka P. 2. Eero N. 3. Mari N. 4. Tiia de C.	Sisätilat 1. Janna S. 2. Anu K.-P. 3. Laura C. 4. Eero N.	Sisätilat 1. Ulla M. 2. Laura T. 3. Matti K. 4. Tiia de C.	
Viikkoa 3.1 5. ja 6. lk Mo 11:15-11:30	1. Anna K. 2. Tiia J.	1. Tiia J. 2. Ulla S.	1. Anna K. 2. Sara A.	1. Ulla S. 2. Anni K.	1. Pia S.-S. 2. Sara A.	Viikkoa 3.1 5. ja 6. lk Mo 11:15-11:30
Ruokala 12:00-12:15	Ruokala 1. Jukka H. Ulkko 2. Olli I. Sisätilat 3. Maija V.	Ruokala 1. Jouni T. Ulkko 2. Anni K. Sisätilat 3. Minna L.	Ruokala 1. Tiina J. Ulkko 2. Janna T. Sisätilat 3. Sari H.	Ruokala 1. Matti K. Ulkko 2. Ulla M. Sisätilat 3.	Ruokala 1. Pauliina H. Ulkko 2. Jouni T. Sisätilat 3. Jukka H.	Ruokala 12:00-12:15
Ruokala 12:15-12:30	Ruokala 1. Mari N.	Ruokala 1. Tiina J.	Ruokala 1. Jukka H.	Ruokala 1. Sari H.	Ruokala 1. Tiina J.	Ruokala 12:15-12:30
Viikkoa 4 12:15-12:30	Päätalon piha 1. Matti K. 2. Laura T.	Päätalon piha 1. Anna K. 2. Niina P.	Päätalon piha 1. Pia S.-S. 2. Jouni T.	Päätalon piha 1. Aleksi H. 2. Laura T.	Päätalon piha 1. Sanna L. 2. Jouni T.	Viikkoa 4 12:15-12:30
	Sisätilat 1. Ulla M. 2. Eero N. 3. Eerikina K.	Sisätilat 1. Riikka J. 2. Janna T. 3. Maija V. 4. Tiia de C.	Sisätilat 1. Pauliina H. 2. Sanna S. 3. Sanna L. 4. Eerikina K.	Sisätilat 1. Sanna L. 2. Sanna S. 3. Jenni H. 4. Eerikina K.	Sisätilat 1. Sanna S. 2. Minna L. 3. Sari H. 4. Eero N.	
Viikkoa 5 13:15-13:30	Päätalon piha 1. Janna L. 2. Sanna L. 3. Pia S.-S.	Päätalon piha 1. Sari H. 2. Jenni H. 3. Ulla M.	Päätalon piha 1. Juha N. 2. Olli I. 3. Ulla M.	Päätalon piha 1. Jukka H. 2. Riikka J. 3. Ulla K.	Päätalon piha 1. Laura M. 2. Maija V. 3. Eero N.	Viikkoa 5 13:15-13:30
	Sisätilat 1. Sanna S. 2. Minna L.	Sisätilat 1. Olli I. 2. Sanna K.	Sisätilat 1. Tiia J. 2. Jouni T.	Sisätilat 1. Mari N. 2. Mari N.	Sisätilat 1. Olli I. 2. Mari N.	

LEIKKIPIHA						
	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVUOKKO	TORSTAI	PERJANTAI	
PITKÄVALKKA alku 9:50-10:00	1.-2. Pia S.-S. 3. Sara A. 4. Iida S. U. Joonas S.	1.-2. Hind E. 3. Juha N. 4. Miriam L. U. Joonas S.	1.-2. Sanna S. 3. Mari M. 4. Miriam L. U. Susanna V.	1.-2. Sanna S. 3. Ann-Chelle K. 4. Erkki Tyry U. Eemeli P.	1. Erkki Tyry 2. Anna K. 3. Miriam L. U. Eemeli P.	PITKÄVALKKA alku 9:50-10:00
PITKÄVALKKA loppu 10:00-10:15	1.-2. Laura M. 3. Leila M. 4. Erkki T. U. Joonas S.	1.-2. Mari M. 3. Katja N. 4. Iida S. U. Joonas S.	1.-2. Emilia H. 3. Minttu L. 4. Ann-Chelle K. U. Susanna V.	1.-2. Minttu L. 3. Salla P. 4. Katja N. U. Eemeli P.	1.-2. Juulia R. 3. Iikka S. 4. Päivi A. U. Eemeli P.	PITKÄVALKKA loppu 10:00-10:15
Viikkoa 3 11:15-11:30 1-2lk, erkat	1. Sanna S. 2. Minttu L. 3. Ann-Chelle K.	1. Katja N. 2. Minttu L. 3. Salla P.	1. Katja N. 2. Salla P. 3. Juulia R.	1. Juulia R. 2. Mari M. 3. Emilia H.	1. Salla P. 2. Ann-Chelle K. 3. Emilia H.	Viikkoa 3 11:15-11:30 1-2lk, erkat
Viikkoa 4 12:00-12:15 3 ja 4. lk	1. Katja N. 2. Minna N. 3. Juha N.	1. Päivi A. 2. Susanna V. 3. Minna N.	1. Päivi A. 2. Iida S. 3. Juha N.	1. Päivi A. 2. Iida S. 3. Katja N.	1. Susanna V. 2. Katja N. 3. Minna N.	Viikkoa 4 12:00-12:15 3 ja 4. lk
Viikkoa 5 12:15-12:30 loppu	1. Miriam L. 2. Katja N. 3. Mari M. 4. Emilia H.	1. Erkki T., Juulia K. 2. Sanna S. 3. Ann-Chelle K. 4. Juulia R.	1. Anu K.-P. 2. Iikka S. 3. Laura M. 4. Erkki T.	1. Miriam L. 2. Pia S. 3. Maija V. 4. Jenna L.	1. Laura M., Katja S. 2. Minttu L. 3. Mari M. 4. Sanna S.	Viikkoa 5 12:15-12:30 loppu
Viikkoa 6 13:15-13:30 loppu	1. Heili L. 2. Iikka S.	1. Emilia H. 2. Heili L.	1. Jenna L. 2. Leila M.	1. Juha N. 2. Juulia K.	1. Juha N. 2. Iida S.	Viikkoa 6 13:15-13:30 loppu

2.3. Ruokailut

Oppilaiden osallistumista kouluruokailuun tulee seurata.

Yläkoulun ruokailuvuorot

- I-vuoro 11.50 (parittomina viikkoina 7. -luokat, parillisina 8.-luokat)
- II-vuoro 12.00
- III-vuoro 12.10 (parillisina viikkoina 7. -luokat, parittomina 8.-luokat)

Alakoulun ruokailuvuorot liitteessä

Ruokailuvuorot alakoulu ja eskarit

kello	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
10.15	1A, 1B, 2A, 2B, 2C 3B, ELA, ELC	1A, 1B, 2A, 2B, 2C 3B, ELA, ELC	1A, 1B, 1C, 2B, 2C 3B, ELA, ELC	1A, 1B, 2A, 2B, 2C, 3A 3B, ELA, ELC	1A, 1B, 2A, 2B, 2C 3B, ELA, ELC
10.50	Tukaanit 1C 4B, 5ABC, ELB, ELD	Kolibrit 1C 4B, 5ABC, ELB, ELD	Kolibrit 2A 4B, 5ABC, ELB, ELD	Tukaanit 1C 4B, 5ABC, ELB, ELD	Tukaanit 1C 4B, 5ABC, ELB, ELD
11.00	Papukaijat 5-6D, 4AC, 6AC	Papukaijat 5-6D, 4AC, 6AC	Papukaijat 5-6D, 4AC, 6AC	Papukaijat 5-6D, 4AC, 6AC	Papukaijat 5-6D, 4AC, 6AC
11.15	Kolibrit 3A, 3C	Tukaanit 3A, 3C	Tukaanit 3A, 3C	Kolibrit 3C	Kolibrit 3A, 3C

2.4. Välituntitoiminta ja sen kehittäminen

Millaista välituntitoimintaa koululla järjestetään?

Millaisia kehittämistavoitteita on koulun järjestämälle välituntitoiminnalle? Miten ohjattua toimintaa lisätään lukuvuoden aikana sisällä ja ulkona?

Välituntitoiminta	Nykyinen toiminta	Tavoitteet
Ulkotoiminta	Yläkoululla ulkovälitunti 13.15-13.30. Välinelainat välituntitoimintaan. Leikkipihan jalkapallokentälle ja päätalon pihan häkkikentälle suunnitellaan toimiva vuorojärjestelmä.	Aktivoida oppilaita liikkumaan.
Sisätoiminta	Yläkoulun hiljainen välitunti ma-to 9.50-10.15. Kouluvalmentajien välituntitoiminta Piilossa oman aikataulun mukaan (7-9lk 9.50-10.15, 11-11.15, 12-12.30 & 6lk 11.15-11.30). Kuntosali käytössä liikunnanopettajien kanssa sovitusti.	Tarjota oppilaille toiminnallista tekemistä välitunneille.
	Toimintavälitunnit isossa salissa MA FUTSAL TI TANSSI KE SULKAPALLO TO KORIPALLO PE SALIBANDY	Tarjota oppilaille toiminnallista tekemistä välitunneille.
	Toimintavälitunnit pienessä salissa MA VOIMISTELU/PALLOILU TI FUTSAL KE PALLOILU/VOIMISTELU TO PALLOILU/VOIMISTELU PE PALLOILU/VOIMISTELU	Tarjota oppilaille toiminnallista tekemistä välitunneille.

2.5. Koulun toimintakalenteri

Toimintakalenterissa tulee näkyä lukuvuoden työajat ja koulun tapahtumat.

2.6. Koulun ulkopuolella annettava opetus 1-6 luokat

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa tässä kuvatus toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivä, yökoulut, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Merkitse taulukkoon lukuvuoden 2025-2026 opintoretket ja leirikoulut 30.9.2025 mennessä.

Lukuvuosisuunnitelmaan sisällytetyt opintoretket hyväksytään lukuvuosisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Vastuuopettaja(t)	Luokka ja oppilasmäärä	Päivämäärä	Kesto päivinä	Retkikohde
Salla Puukko	1A (22)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Katri Stark	1B (23)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Sanna Saarinen	1C (21)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
sijainen	2A (19)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Mari Maunuksela	2B (15)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Minna Leppänen	2C (17)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
sijainen	3A (16)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Joonas Salminen	3B (17)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Juha Nurminen	3C (17)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Susanna Valtari	4A (21)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Minna Villanen	4B (20)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Minna Närhi	4C (23)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Pia Syri-Selonen	5A (20)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
sijainen	5B (21)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Anna Koivula	5C (21)	kevät 2026	1	Pirkanmaa

Ilkka Syrjänen	5-6D (20)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Tiia Jussila	6A (23)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Eemeli Parkkali	6C (26)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Juulia Rautamaa	ELA (10)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
sijainen	ELB (10)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Laura Mikkonen	ELC (10)	kevät 2026	1	Pirkanmaa
Erkki Tyry	ELD (10)	kevät 2026	1	Pirkanmaa

2.7. Koulun ulkopuolella annettava opetus 7-9 luokat

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa tässä kuvatun toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivä, yökoulut, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Merkitse taulukkoon lukuvuoden 2024-2025 opintoretket ja leirikoulut 30.9.2025 mennessä.

Lukuvuosisuunnitelmaan sisällytetyt opintoretket hyväksytään lukuvuosisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Vastuuopettaja(t)	Luokka ja oppilasmäärä	Päivämäärä	Kesto päivinä	Retkikohde
Eero Niemelä	7A (23)	kevät 2026	1	Kotimaa
Matti Kovanen	7B (23)	kevät 2026	1	Kotimaa
Heli Tokola	7C (18)	kevät 2026	1	Kotimaa
sijainen	7D (19)	kevät 2026	1	Kotimaa
Jouni Kinnunen	7E (20)	kevät 2026	1	Kotimaa
Jenni Hakala	7F (20)	kevät 2026	1	Kotimaa
Ulla Kärkkäinen	8A (24)	kevät 2026	1	Kotimaa
Ulla Mustajoki	8B (24)	kevät 2026	1	Kotimaa
Jaakko Häkkinen	8C (24)	kevät 2026	1	Kotimaa
Tiina Järvinen	8D (24)	kevät 2026	1	Kotimaa
Soile Linja-Hangas	9A (23)	kevät 2026	1	Kotimaa
Janne Toivonen	9B (20)	kevät 2026	1	Kotimaa
sijainen	9C (23)	kevät 2026	1	Kotimaa
Jussi Kapanen	9D (18)	kevät 2026	1	Kotimaa
Sari Haataja	9E (21)	kevät 2026	1	Kotimaa

Maija Viitanen	9F (19)	kevät 2026	1	Kotimaa
Kati Ylinen	ELE (10)	kevät 2026	1	Kotimaa
Tiia de Carvalho	ELF (10)	kevät 2026	1	Kotimaa
Kaisa Haljoki	ELG (10)	kevät 2026	1	Kotimaa
Eveliina Käkisalo	ELH (10)	kevät 2026	1	Kotimaa

2.8. Mahdollisten yhdysluokkien toimintaperiaatteet

Koulu voi muodostaa yhdysluokkia toiminnallisin ja pedagogisin perustein. Yhdysluokkaopetusta järjestetään pääsääntöisesti yhtenä opetusryhmänä, ja opetuksessa hyödynnetään perusteiden mainitsemia oppimismenetelmiä sekä esimerkiksi jakotunteja, vuorolukuperiaatteita ja joustavia ryhmittelyjä. Yhdysluokan työjärjestyksissä huomioidaan eri-ikäisten vuosiluokkaistettujen oppiainetavoitteet ja -sisällöt. Mahdollisen yhdysluokan toimintaperiaatteet kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

Lielahden koulussa on yksi yleisopetuksen yhdysluokka ja kaikki 8 erityisluokkaa ovat yhdysluokkia.

- 5-6D (20)
- 1-3ELA (10)
- 4-5ELB (10)
- 2-5ELC (10)
- 6-7ELD (10)
- 7-9ELE (10)
- 7-9ELF (10)
- 7-9ELG (10)
- 8-9ELH (10)

2.9. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Mikäli koulussa opiskellaan etäyhteyksiä hyödyntäen, koulu kuvaa opetuksen järjestämisen käytännöt lukuvuosisuunnitelmassaan.

Ortodoksinen uskonto järjestetään osittain etäopetuksena. Tätä varten koululla järjestetään tila ja ohjaaja oppilaan etäopiskelun tueksi.

2.10. Koulukuljetusten odotusaikojen valvonta

Koulukuljetuksen odotusaikojen valvonnasta ja ohjatusta toiminnasta sekä matkojen aikaisesta turvallisuudesta huolehditaan sopimalla [menettelytavoista ja vastuuhenkilöistä](#).

Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Lielahden koulutalossa on määrätty paikka koulukuljetuksille Lielahdenkadun puoleisella parkkipaikalla (Lielahdenkatu 15)

Naaralainen Jemina ja Kassila Kaisa tekevät tiivistä yhteistyötä koulukuljetuspalveluiden kanssa turvallisuuden takaamiseksi.

Koulussamme on käytössä taksi-asioissa tiedotuskanava, jossa on kaikkien taksioppilaiden opettajat ja ohjaajat. Näin muutokset aikatauluissa, koulupäivän aikana sairastumiset, työntekijöiden poissaolot yms tulevat kaikkien tietoon ja tieto siirtyy kuljettajille.

Siirtymätilanteissa oppilailla on luokan ohjaaja/ kerho-ohjaaja saattamassa. Oppilaat ovat tietoisia käytänteistä.

Aamutakseilla klo 8 on aina merkitty työvuoroihin samat henkilöt vastaanottamaan kuljetuksia. He saattavat kaikki oppilaat koulutalolle. Kello 9 taksit vastaanottavat omien luokkien ohjaajat.

Iltapäivisin kotiluokkien ohjaajat saattavat oppilaat taksiin. Kerholle siirtyneet taksioppilaat huolehditaan takseihin ennalta suunnitellun vastuunjaon mukaisesti. Lapset ovat koulun henkilökunnan vastuulla siihen saakka, kunnes siirtyvät autoon.

2.11. Koululla toimivat Lupa harrastaa -ryhmät

Vain tässä luetellut Lupa harrastaa- ryhmät kuuluvat vakuutusten piiriin.

Lielahden koululla lukuvuonna 2025-2026 toimivat Lupa harrastaa -ryhmät:

- Tamspirit WAU! Sportti 1-3lk, perjantai klo14.15-15.15, pieni liikuntasali
- Lielahti sulkapallo 1-4lk, keskiviikko klo15.30-16.30, iso liikuntasali
- Herkkusankarit- kokkausryhmä 4-6lk, torstai klo15.00-16.30, kotitalousluokka
- Herkkusankarit- kokkausryhmä 7-9lk, perjantai klo15.00-16.30, kotitalousluokka
- Trikkauk & Parkour 1-3lk, tiistai klo15.30-16.30, pieni liikuntasali
- Koodauskonkkaronkka InCoach 4-7lk, tiistai klo 15.00-16.00, luokkatila
- DanceDaily Cheerdance tanssiharrastusjoukkue 1-3lk, keskiviikko ja perjantai klo 15.00-16.00, pieni liikuntasali
- DanceDaily Cheerdance tanssiharrastusjoukkue 4-6lk, keskiviikko ja perjantai klo 16.00-17.00

2.12. Lupa liikkua lupa harrastaa - Liikkuva koulu nykytilan arviointi

Koulu täyttää joka kevät Liikkuva koulun Nykytilan arvioinnin ja valitsee sen pohjalta seuraavan lukuvuoden liikunnallisen toimintakulttuurin tavoitteen.

Valitkaa yksi osa-alue ja sen alta vähintään yksi konkreettinen tavoite/toimi, jota lähdette parantamaan. Kirjatkaa myös toimet, joilla tavoitetta edistetään.

[Nykytilan arviointi - Liikkuva koulu](#)

[Nykytilan arvioinnin tilastot](#)

Osa-alueena välitunnit

- Yläkoulun tyttöjen välituntiliikuntaan osallistumisen lisääminen.
- Lukujärjestysten sykronoiminen toimintavälituntien kanssa.
- Koulu pyrkii kannustamaan Lielahden uuden kentän käyttöön.

2.13. Harrastamisen ja liikkumisen vuosikalenteri

Vuosikalenteriin merkitään lukuvuoden liikkumisen ja harrastamisen tapahtumat sekä teemapäivät. HALI-vuosikalenteri lisätään kotisivuille myös huoltajille nähtäväksi.

[Esimerkkejä vuosikalenterin tekemiseen.](#)

3. Koulun toimintakulttuurin periaatteet

Perusopetusta kehitetään opetussuunnitelmallisesti ja pedagogisesti yhtenäisenä kokonaisuutena. Toimintakulttuurilla tarkoitetaan tapaa, jolla yhteisön toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan. Koulun toimintakulttuurissa näkyvät perusopetuksen arvoperusta, oppimiskäsitys ja tavoitteet.

Koulun toimintakulttuuria ohjaavat periaatteet löytyvät opetussuunnitelmasta:

([Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#))

Periaatteet ovat:

- *oppiva yhteisö*
- *hyvinvointi ja turvallinen arki*
- *vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely*
- *kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus*
- *osallisuus ja demokraattinen toiminta*
- *yhdenvertaisuus ja tasa-arvo*
- *vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen*

Paikalliset toimintakulttuurin kehittämisen painopisteet nousevat kaupunkistrategiasta ja kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelmasta. Koulujen lukuvuosisuunnitelmassa arvioidaan, miten ne ilmenevät käytännössä.

Koulun toimintakulttuurista ja opetusjärjestelyistä lisää luvussa 5. Kasvun ja oppimisen tuki.

3.1. Arvot ja oppimiskäsitys

Koulun toimintakulttuuria ohjaavat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arvot ja oppimiskäsitys.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 - ePerusteet](#)

Koulun lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan arvoperustan ja oppimiskäsityksen seuranta- ja arviointitavat.

Arvokeskusteluiden toteuttamisessa toimivat [ProKoulu-materiaalit](#)

Koulumme keskeisiä arvoja ovat

1. turvallisuus
2. luottamus
3. oikeudenmukaisuus sekä
4. yhdessä toimiminen

3.2. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - Oppiva yhteisö

Tampereen asema koulutus- ja opiskelu kaupunkina on vahvistunut. Oppimistulokset ovat parantuneet Lukuseula-arvioinnissa.

Oppimistulosten seuranta ja analysointi sekä niitä seuraavat toimenpiteet.

Oppimistuloksia hyödynnetään opetuksen kehittämisessä. Tuloksia käydään läpi pedagogisen tuen tiimissä ja niiden perusteella tarkennetaan tarvittaessa ryhmäkohtaista tukea.

3.3. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - Oppiva yhteisö

Tutoropettajat

Opetushenkilöstö osallistuu perusopetuksen kehittämistyöhön tutoropettajamallin avulla. Tutortoiminnalla on keskeinen rooli henkilöstön osaamisen kehittämisessä ja osaamisen jakamisessa.

Digimallit vuosiluokille 6 ja 7

Oppilaan digimallit sisältävät tehtäviä, jotka liittyvät digitaaliseen osaamiseen, ohjelmointiosaamiseen ja mediataitoihin. Tehtävät linkittyvät eri oppiaineiden tavoitteisiin ja arviointikriteereihin.

Lukutaitotyö

Lukemiseen innostaminen on yksi perusopetuksen keskeisistä tavoitteista. Koulut ovat osa Lukeva koulu-ohjelmaa ja saavat sen uutiskirjeet ja kartoittavat lukemisen käytänteitä. Kartoitus tapahtuu Lukeva koulu-ohjelman avulla:

- [Lukutaitotyön kartoitus- ja kehittämistyökalu](#)

Koulun konkreettisia toimenpiteitä voi suunnitella myös seuraavilla työn tueksi tarkoitetuilla työkaluilla:

- [Lukutaitotyön itsearviointilomake](#)
- [Lukeva koulu- suunnittelulomake](#)

Konkreettisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi:

- Päivittäiset lukuläksyt rutiiniksi kaikissa oppiaineissa ja kaikilla vuosiluokilla
- Vuosiluokilla 3--9 luetaan vähintään neljä kirjaa vuodessa
- Lupa lukea-vartin järjestäminen lukujärjestyksiin koulutasolla
- Koulun kehittämistiimeissä on lukemista edistävä tiimi tai jonkin tiimin tehtäviin kuuluu lukutaitotyö.

Oppiva yhteisö	Toimenpiteet
Tutoropettajat tukevat opetussuunnitelman toteuttamista sekä työyhteisöjen osaamista. Miten aiotte kehittää koulun sisäistä toimintaa tutoreiden avulla?	Koulun opettajista kaksi on tutor-opettajia. Johtoryhmä arvioi tutoroinnin tarpeita lukuvuoden aikana. Mentorointia kohdennetaan tarpeen mukaan.
Miten koulut hyödyntävät vuosiluokille 6 ja 7 laadittuja digimalleja?	Digimalleja hyödynnetään opetuksessa. Kehittämisessä mukana on koulun digitiimi.
Miten koulu vahvistaa oppilaiden lukutaitoa ja lukemiseen ohjaavaa elämäntapaa? Nimeä molemmista konkreettisia toimenpiteitä.	Lukutaidon kehittämisestä keskustellaan koko henkilöstön tasolla. Lukemisen tukemista toteutetaan muun muassa kietu-tuen avulla.

3.4. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen

Ekososiaalinen sivistys

Vastuullisuus: Vastuullinen oppilas tuntee vastuuta siitä, miten hänen valintansa vaikuttavat luontoon, toisiin ihmisiin ja tuleviin sukupolviin.

Kohtuullisuus on ymmärrystä maapallon rajallisista resursseista sekä taitoa erottaa tarpeet ja halut toisistaan: Minkä verran on riittävästi? Mitä tarvitaan vähemmän ja mitä enemmän hyvään elämään?

Ihmistenvälisyys: Ihmistenvälisyydellä voidaan tarkoittaa esim. sitä, että haluamme kuulua yhteisöön ja sallimme yhteisöön kuulumisen myös toisille.

[Ideapankki LUMO-teoista](#)

Ekososiaalinen sivistys koululla	Koulun toimenpiteet (miten ilmenee?)
Valitkaa koululenne yksi ekososiaalisen sivistyksen kolmesta alueesta, jota haluatte syventää koulunne toimintakulttuurissa. Kirjoita konkreettiset toimenpiteet toimintakulttuurin edistämiseksi?	Ihmistenvälisyys kytkeytyy lukuvuoden yhteisöllisyys-temaan. Koulumme aloittaa lukuvuoden aikana School to belong-toimintamallin, jonka tarkoituksena on vähentää yksinäisyyttä koulussa. School to belong -toimintamallissa tärkeässä roolissa on myös koulun henkilökunnan ekosivistyksellinen koulutus, jonka tarkoituksena on kehittää koulun toimintamallia ja näin parantaa koulun ilmapiiriä.
Kirjatkaa koulunne LUMO -tekoja? Katso ideapankki lisätieto-osiosta.	Seiskaluokat käyvät syksyllä retkellä Siikanevalla. Keväällä järjestetään roskajuoksutempaus. Tempauksen tarkoituksena on osallistaa oppilaat oppimisympäristön ja koulun lähiympäristön puhtaanapitoon. Organisoidaan koulun sisätilojen siivoustempaus siistijöiden avuksi, esim. ihmisenellä koulun yhteisten tilojen ja luokkien puhdistusta.

3.5. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - hyvinvointi ja turvallinen arki

Tavoitteena muun muassa: kiusaaminen on vähentynyt kaikilla kouluasteilla edelliseen vuoteen verrattuna.

Hyvinvointi ja turvallinen arki	Toimenpiteet
Mitä toimenpiteitä koululla on kiusaamisen ennaltaehkäisyyn?	Toimenpiteet on esitetty kiusaamisen vastaisessa suunnitelmassa. Turvallisuustuutorien kehittämistyö keskiössä. School to belong -toimintamallin käyttöönotto.
Kouluruokailu on yhteisöllinen hetki. Miten koulussa varmistetaan, että kaikkien on mukava tulla syömään?	School to belong -toimintamallin ruokailuun liittyvät toimet. Ruokailuun liittyvä ruokailukulttuurin kehittämisviikko syyslukukaudella.
Kuinka koulu hyödyntää Move! -fyysisen toimintakyvyn mittausjärjestelmän tuloksia opetuksessa ja toiminnassa?	Liikunnanopettajat voivat hyödyntää ryhmän tuloksia opetuksessa. Tuloksia käsitellään yhteisöllisessä opiskeluhollossa.

3.6. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman toimenpiteet - kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Monikielisyys ja kulttuurinen moninaisuus nähdään luonnollisena osana koulun arkea, ja kielitietoisuus korostuu oppimisessa ja vuorovaikutuksessa. Kielitietoisessa koulussa jokainen aikuinen on kielellinen malli ja jokainen opettaja opettamansa oppiaineen kielen opettaja.

[Kielitietoisen opetuksen opas](#)

Kielitietoisuus ja kulttuurinen moninaisuus	Toimenpiteet
Miten koulussa tuetaan valmistavan opetuksen oppilaiden integroitumista yleisopetuksen ryhmiin? (ryhmänä ja yksilöinä)	Lielahden koulussa ei ole valmistavan opetuksen luokkaa. 1. luokalla on kaksi oppilasta inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa. Heidän tukena on kerran viikossa kiertävä valmistavan opettaja.
Mitä toimenpiteitä koulu tekee kielitietoisen opetuksen toteuttamiseksi? (esimerkiksi kielitietoinen tutor, omakieliset kieku-opettajat, alkuopetuksen kiertävä valmistavan opettaja)	Kielellisen tuen erityisopettajaa ei ole. S2-opettajilla on muutamia kietu-tunteja vasta vähän aikaa Suomessa koulua käyneille tai sellaisille oppilaille, joiden suomen kielen taito on vasta vähäinen. Ruotsin opiskelusta vapautetuille on suomen kielen/reaaliaineiden opetuskielen tukiovetusta ruotsin tuntien aikaan. Arabian kotikielen opettaja on yläkoulun reaaliaineissa kieku-tukena torstaisin. Alkuopetuksen kiertävä valmistavan opettaja on Lielahdessa torstaisin.

4. Koulun pedagoginen toiminta

4.1. Opetussuunnitelmalliset painotukset

Koulun mahdolliset opetussuunnitelmalliset painotukset.

Lielahden koulussa ei opetussuunnitelmallisia painotuksia.

4.2. Esi- ja alkuopetuksen yhteinen toimintakulttuuri

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön laajuus on 5h/vko. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä voidaan toteuttaa monella tavalla. Yhteistyön suunnittelun avuksi on laadittu käsikirja:

[Esi- ja alkuopetuksen käsikirja](#)

Toiminnan kehittämistä ja arviointia varten on laadittu kehittämistoiminnan mittari. Sen tarkoitus on tehdä näkyväksi esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä. Sen avulla voi myös asettaa konkreettisia tavoitteita yhteistyön edistämiseen. Mittari suositellaan täytettäväksi lukuvuoden alussa.

Koulun lukuvuosisuunnitelmassa kuvataan yhteistoiminnan periaatteet ja jokin kehittämistavoite.

Lielahden koulun esi- ja alkuopetuksen yhteistyö on toiminut samalla mallilla jo useita vuosia. Työpariluokkia kutsutaan oksiksi ja kokonaistoimintaa Mestari-toiminnaksi. A-luokat toimivat yhteistyössä Kolibrien eskariryhmän kanssa, B-luokat Papukaijojen eskariryhmän kanssa ja C-luokat Tukaanien eskariryhmän kanssa. Yhteisiä tunteja on viikossa 1-5 riippuen toiminnan muodosta. Lisäksi järjestämme esi- ja alkuopetuksen yhteisen joulujuhlan vuosittain iltajuhlana. Rehtori on mahdollistanut yhteistyön palkittamalla oksatunnit koulun lukujärjestyksissä sekä kysynyt toiveita eskariryhmiltä ennen toiminnan alkua. Yhteistyötunteja toteutetaan opetussuunnitelmien mukaisilla teemoilla sekaryhmissä, joissa on lapsia eri ikäryhmistä. Tämä mahdollistaa opetuksen eriyttämisen sekä alas- että ylöspäin lapsen taitotason mukaisesti. Toiminnan lähtökohtana on toiminnallisuus. Lukuvuoden toimintaa on suunniteltu lukukauden alussa syksyllä ja keväällä opettajien kesken. Tavoitteena on pitää toiminta säännöllisenä ja pysyä nykyisillä portailla 2-4.

4.3. Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Kouluilla toteutetaan yhden viikon laajuinen monialainen oppimiskokonaisuus. Monialainen oppimiskokonaisuus toteutetaan vuosittain perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden periaatteiden mukaan.

[Opetussuunnitelman perusteet: MOK](#)

4.4. Koulun MOK-teema

Jokaisen oppilaan opintoihin sisältyy lukuvuoden aikana vähintään yksi teemaltaan ajankohtainen ja oppilasta kiinnostava monialainen oppimiskokonaisuus, joka on viikon laajuinen. Kokonaisuus voidaan toteuttaa myös lukuvuoden aikana pilkottuna pienempiin jaksoihin.

Yhteisöllisyys on MOK-kattoteema. Toimintaa jaetaan käsiteltäväksi pitkin lukuvuotta. MOK-kokonaisuuteen kuuluu yksittäisiä teemaan kuuluvia tapahtumapäiviä.

Yhteisöllisyyden tavoitetta tukee koulumme osallistuminen Helsinki Mission School to Belong -ohjelmaan. Koulumme Ekososiaalinen sivistys- työryhmä valmistelee ohjelmaa ja koordinoi sen toteutusta. School to Belong -ohjelma laajennetaan koskemaan kaikkia luokka-asteita. Ohjelma nivoutuu koulun arkeen mm. erilaisten koulun tapahtumien ja päivittäisen toiminnan kautta. Se kattaa mm. oppitunnit, välitunnit ja ruokailut.

4.5. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutus

Koulun monialaisen oppimiskokonaisuuden

- *tavoitteet ja sisällöt*
- *toteutumisen seuranta, arviointi ja kehittäminen.*

MOK-teeman tiivistelmä:

KOKO KOULUYHTEISÖN YHTEINEN MISSIO Ohjelmaan sitoutuneille oppilaitoksille School to Belong -sertifikaattia. Se kertoo, että yhteisössä yksinäisyys tunnistetaan ongelmaksi, ja sen vähentämiseksi tehdään töitä – jotta kukaan ei jää yksin. Sellaisessa koulussa nuorella on hyvä olla. Kesto vähintään kolme vuotta, jää moniin oppilaitoksiin toimintatavaksi. Ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä Opetushallituksen, Turun yliopiston OKL:n, Aluehallintoviraston sekä professori ja yksinäisyystutkija Niina Junttilan kanssa.

4.6. Yhteisopettajuus

Koulun mahdolliset yhteistoimintaluokat (henkilöstörakenne, oppilaiden lukumäärä, vuosiluokat) ja yhteisopettajuus pedagogisena toimintatapana.

Lielahden koulussa on tänä lukuvuonna yksi yleisopetuksen yhteistoimintaluokka (5A+5B). Tässä luokassa luokanopettajat toimivat työparina. Oppilaita yhteistoimintaluokalla on 41.

Syyslukukauden alussa 2025 voimaan tullut pedagogisen tuen uudistus osaltaan velvoittaa yhteisopettajuuden toteuttamiseen. Osa oppitunneista toteutetaan mallilla, jossa erityisopettaja tukee koko luokkaa, opettaen yhdessä samassa tilassa luokanopettajan, tai aineenopettajan kanssa.

4.7. Työelämäkasvatus

Työelämäkasvatusta ohjaavat opetussuunnitelman perusteiden laaja-alaiset tavoitteet (L6)

[Laaja-alaiset työelämätaidot ja yrittäjyys \(L6\) tavoitteet](#)

Tampereen omat painotukset

Tampereella työelämäkasvatuksella tarkoitetaan sinnikkyys-, työelämä- ja yrittäjyystaitojen oppimista ikätasolähtöisesti. Tavoitteena on, että jokainen tamperelainen lapsi ja nuori tulee pärjäämään työelämässä.

Työelämäkasvatuksen rungon Tampereen perusopetuksessa muodostaa Nuorten yrittäjyys ja talous NYT ry:n kanssa solmittu hankintasopimus, joka kattaa NYT:n palvelupolun kaikkien oppimiskokonaisuuksien käyttöoikeuden.

Katso kaikki oppimiskokonaisuudet:

<https://nuortennyt.fi>

Lisäksi koulut voivat miettiä omia yhteistyön muotoja eri työelämätoimijoiden kanssa esimerkiksi TET-harjoitteluiden ja työelämävierailujen suhteen.

Sisältöesimerkkejä työelämäkasvatuksen toteuttamiseen	Lyhyt kuvaus mahdollisesti toteutettavista toimista koululla

4.8. Taidekaari

Taidekaari toimittaa Tampereen perusopetuksen opetussuunnitelmaan sidotun kulttuurikasvatusohjelman vuosiluokkakohtaisen suunnitelman rehtoreille viikolla 14.

[Ohjelma ja ilmoittautuminen \[Tampereen kaupunki - Taidekaari\]](#)

5. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

5.1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevan toiminnan resurssoinnissa huomioidaan niin ryhmän pedagogiset tarpeet, ryhmäkoko kuin koulunkäynninohjaajien ja muun henkilöstön tarve ja hyödyntäminen. Oppimisen edellytyksiä tukevat myös tarkoituksenmukaiset, monipuoliset oppimisympäristöt. Rehtori mahdollistaa opettajien yhteistyön koulutyön arjen rakenteisiin siten, että opetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa voidaan toteuttaa yhteisopettajuutta sen eri muodoissa. Toiminnan resursointi suunnitellaan, tarkastellaan ja arvioidaan vuosittain kaupungin talousarvion yhteydessä sekä koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Koulujen lukuvuosisuunnitelmissa tarkennetaan minkälaista osaamista, toimintaa, yhteistyötä ja rakenteellisia ratkaisuja koulun toimintakulttuuri ja oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt edellyttävät koulujen tasolla.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt Lielahden koulussa

Lielahden koulun keskimääräiset ryhmäkoot (yleisopetuksen luokat)

- 1lk 21,4
- 2lk 16,3
- 3lk 14,1
- 4lk 18,4
- 5lk 17,8
- 6lk 20,2
- **1-6lk 17,6**
- 7lk 18,0
- 8lk 20,2
- 9lk 19,4
- **7-9lk 19,1**

Opettajien välinen yhteistyö on mahdollistettu lukujärjestyksissä palkitusten kautta.

- Vuosiluokilla 1-6 palkituksia on oppiaineissa AI ja S2, kielet, MA.
- Vuosiluokilla 7-9 palkituksia on osittain oppiaineissa AI ja S2, MA, FY, KE.

Ryhmäkohtaisen tuen muodot

1. Yleinen tukiopetus
2. Erityisopettajan antama opetus
3. Opetuskielen tukiopetus (tämä on ensisijaisesti tarkoitettu S2-oppilailla)

Lukujärjestykseen laaditun palkituksen kautta Lielahden koulussa mahdollistuu sekä 1) yleinen tukiopetus että 2) erityisopettajan antama opetus.

Ryhmäkohtainen tuki on kohdennettu Lielahden koulussa ensisijaisesti niihin oppiaineisiin, missä oppilailla oli 3-portaisen tuen aikana tehostettu tuki. Ko. oppiaineet olivat ensisijaisesti AI ja S2, MA ja EN.

Yleinen tukiopetus sekä erityisopettajan antama opetus

- Yleistä tukiopetusta voidaan antaa oppilaan 1) lukujärjestyksen mukaisten oppituntien aikana, johon tuen tarve liittyy tai 2) lukujärjestyksen ulkopuolella (huomioiden oppilaan koulupäivän enimmäispituudet).
- Samanaikaisopettajuutta ja yhteisopettajuutta voidaan käyttää yleisen tukiopetuksen toteuttamisessa.
- Erityisopettaja tukee ja täydentää muuta opetusta ja mahdollistaa oppilaiden tarpeiden huomioimisen osana ryhmämuotoista opetusta.
- Opettajien yhteistyö suunnittelussa, toteutuksessa ja vaikuttavuuden arvioinnissa on tärkeää.

Lukujärjestyksen palkitukset sekä erityisopettajien tunnit on Lielahden koulussa kohdennettu vuosiluokilla

- 1-6 oppiaineisiin AI/S2, MA ja A1-englanti.
- 7-9 oppiaineisiin MA ja A1-englanti sekä B2-ruotsi.

Palkitus tarkoittaa sitä, että tietyllä vuosiluokalla yksittäisen oppiaineen (esim. matematiikan) oppitunnit ovat luokka-asteen kaikilla luokilla (esim. 3A, 3B, 3C) lukujärjestyksessä samaan aikaan.

- Tämä mahdollistaa, että oppilaat voidaan jakaa ns. joustoryhmiin pedagogisin perustein.
  - 1) Tukea ja kertausta tarvitsevat oppilaat.
  - 2) Perustasolla olevat oppilaat.
  - 3) Ylöspäin eriyttävät oppilaat.
- Näin oppilaat voidaan sijoittaa omaan ryhmään 3-sarjaisella (esim. luokat 3A, 3B ja 3C) vuosiluokalla. Ryhmäjako on joustava eli oppilaan ryhmää voidaan vaihtaa oppilaan osaamisen ja tuen tarpeen mukaisesti.
- Luokanopettajat / aineenopettajat opettavat näitä ryhmiä omat pedagogiset vahvuusalueensa huomioiden.
- Tukea ja kertausta tarvitsevien oppilaiden ryhmässä voi olla luokanopettajan lisäksi samanaikaisopettajana erityisopettaja.
  - Esim. Meillä luokilla 3A, 3B ja 3C erityisopettaja on mukana kolmella matematiikan palkkitunnilla kertausta ja tukea tarvitsevien oppilaiden ryhmässä.
- Lisäksi: Meillä neljäs matematiikan tunti jokaisella luokalla 3A, 3B ja 3C on jaettu (luokan oppilaat on jaettu kahteen pikkuryhmään), jolloin oppilaalla on tarvittaessa mahdollisuus osallistua tuen näkökulmasta molemmille jakotunneille ja saada oman lukujärjestyksen ulkopuolella olevaa tukiopetusta.

Opetuskielen tukiopetus

- Lielahden koulussa ei ole lukuvuonna 2025-2026 erityisopettajaa, jonka työ kohdentuu kielitietoiseen opetukseen (=kietu).
- Lielahden koulussa opetuskielen tukiopetus on joustavaa ja sitä kohdennetaan jaksoittain luokille, missä tuen tarve todetaan.
- Tätä tukea koordinoi rehtori yhteistyössä pedagogisen tuen tiimin kanssa.
- Alkusyksyn aikana tätä tukea ovat antaneet muutama aineenopettaja ja erityisopettaja.
- **Kietu-erityisopettajan puuttumisen vuoksi koulumme opettajat tarvitsevat kielitietoiseen opettamiseen liittyvää koulutusta.**
  - **Koulumme johtoryhmä sekä koulumme Kietu-työryhmä koordinoi koulutusta rehtorin johdolla.**

Lielahden koululla tehtyjä rakenteellisia ratkaisuja oppimisen ja koulunkäynnin edellytyksiä tukeviksi opetusjärjestelyiksi

Lielahden koulussa lukuvuoden 2025-2026 suunnittelu (= luokkien muodostaminen sekä lukujärjestyksen laatiminen) on tehty huomioimalla

- 1) koulumme oppilaaksiottoalueen erityispiirteet,
- 2) pedagogiset perusteet,
- 2) tuen uudistuksen mukaiset perusteet ja oppilaiden tuen tarpeet, jotka aiemmin ovat kohdentuneet koulussamme ensisijaisesti oppiaineisiin AI/S2, MA ja kielet.

Viitaten opetussuunnitelman lukuun 7, Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Tampereen kaupungin perusopetuksen suunnitelma

- **Rehtorin vastuulla on koulutusoisten oppimisen tukeen liittyvien rakenteiden ja kokonaisuuden johtaminen (toteuttaminen, seuranta, arviointi ja kehittäminen).**
- **Nostona: 2-3lk: Lielahden koulussa rehtori on tehnyt tietoisin valinnan ja kohdentanut vahvan vuosiluokkakohtaisen tuen vuosiluokille 2 ja 3.**
  - Lielahden koulussa oppimisen ja koulunkäynnin edellytysten yksi erityinen tukitoimi lukuvuonna 2025-2026 on poikkeuksellisen pieni luokkakoko vuosiluokilla 2 ja 3.
    - Ko. vuosiluokkien oppilailla esiintyi lukuvuonna 2024-2025 paljon tuen tarpeita liittyen oppimiseen ja kokonaisvaltaiseen koulunkäyntiin.
    - Vahvana ennakoivana tukitoimena luokka-asteet jatkavat 3-sarjaisena 2-sarjaisuuden sijaan.
    - Luokkakoot vuosiluokalla 2 ovat 2A (19 oppilasta), 2B (15), 2C (17).
      - Vaihtoehtona olivat 25 ja 26 oppilaan luokat.
    - Luokkakoot vuosiluokalla 3 ovat 3A (16), 3B (17), 3C (16).

- Vaihtoehtona olivat 24 ja 25 oppilaan luokat.
- Ryhmäkohtaisen tuen tukitoimina luokanopettajan opettamisessa oppiaineissa ovat esim.
  - 3.lk: 3h MA palkitukset (EO mukana) ja AI 1h jokaiselle luokalle yksi EO-tunti. Lisäksi S2-palkit.
- Pienen luokkakoon keskeinen tavoite on luokkakohtaisen vahvan eriyttämisen mahdollistaminen. – Myös ylöspäin eriyttäminen huomioidaan.
- **Rehtori osallistuu tuen uudistuksen koulutuksiin** ja peilaa omia ajatuksiaan etenkin erityisopettajien ja erityisluokanopettajien kanssa koulutusten jälkeen. Keskeisenä tavoitteena on 1) vertaisoppiminen ja 2) osaamisen ja ajatusten jakaminen koulun sisällä ja 3) näin auttaa yleisopetuksen opettajiakin parhaalla mahdollisella tavalla ajatuksella ”Yhdessä eteenpäin.”
- **Rehtori vastaa opettajien yhteistyörakenteista koulun sisällä ja koko henkilöstön osaamisen kehittämisestä.** Hän huolehtii, että oppimista tukevien järjestelyiden käytänteitä käydään suunnitelmallisesti läpi koulun tasolla ja toimivia toimintatapoja jaetaan henkilöstön kesken.
  - Jokaisen työntekijän vastuulla on johtaa omaa toimintaansa yhdessä sovittujen toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.
  - Toimintatapoja tulee arvioida ja tarpeen tullen kehittää jatkuvasti ja aina haasteiden ilmaantuessa ryhmän oppimisessa.
  - Konkreettisenä toimenä: 1) Rehtori kannustaa opettajia konsultoimaan koulun omia sekä kaupungin yhteisiä erityisopettajia ja erityisluokanopettajia. 2) Koulumme YS-kalenteriin laitetaan lukuvuoden aikana oppimisen tukemisen teemoja. 3) Kevään veso mahdollistaa myös tämän teeman.
- **Rehtori varmistaa, että oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan myös oppilaiden erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetusta sekä pedagogisia ratkaisuja, kuten eriyttämistä.**
- Jokaisen opettajan vastuulla on eriyttää opetusta.
- Opetuksen eriyttämisen avulla on huomioitava paitsi oppilaiden tuen tarpeet, myös nopeammin etenevät tai laajempia tavoitteita opiskeluunsa tarvitsevat.
- **Konkreettisenä toimenä: Kaupungin konsultoivien opettajien osaamisen hyödyntäminen. Sekä benchmarkkauksen suunnittelu (esim. muutaman päivän opettajavaihto oman koulupolun sisällä).**

5.2. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: koulunkäynninohjaajat

Kuvaus suunnitellusta ohjaajamitoituksesta (keskimäärin) ja toiminnasta oppimisen edellytyksiä tukevana toimintana.

Määräesimerkki: 3 ohjaajaa/300 alakoulun yleisopetuksen oppilasta.

Kuvaus toiminnasta: miten koulunkäynninohjaajaresurssia hyödynnetään oppimisen edellytyksiä tukevana opetusjärjestelynä?

Koulunkäynninohjaajat	Määrä	Kuvaus toiminnasta
Ohjaajien määrä/erityisluokan oppilas	11/80	Erityisopetuksen luokissa ohjaajia on 1-2. Ohjaajaresurssin kohdennusta suunnitellaan joustavasti arjen tarpeiden mukaan.
Ohjaajien määrä/alakoulun yleisopetuksen oppilas	5/362	Yleisopetuksen ohjausta on kohdennettu erityisesti alkuopetukseen. Ohjaajaresurssin kohdennusta suunnitellaan joustavasti arjen tarpeiden mukaan.
Ohjaajien määrä/yläkouluun yleisopetuksen oppilas	0/343	Tällä hetkellä yläkoulussa ei ole säännöllistä ohjaajaresurssia. Ohjaajaresurssin kohdennusta suunnitellaan joustavasti arjen tarpeiden mukaan.
Ohjaajien määrä/ip-kerholainen	11/68	IP-toiminnassa olevia ohjaajia on tällä hetkellä 11. Heidän työskentelyaikansa kerhossa vaihtelee opetusryhmien lukujärjestyksien mukaan 0-5 tunnin välillä päivässä.

5.3. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: kouluvalmentajat ja nepsy-konsultit

- *Kouluvalmentaja kohtaa ja tukee oppilaita koulun arjessa. Hän on opetusvelvollisuuteen sitomaton helposti lähestyttävä aikuinen, joka toimii koulun toimintaympäristössä. Kouluvalmentaja tekee havaintoja kouluyhteisöstä ja tuo tarvittaessa havaintonsa koulun työryhmiin kuten yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään*
- *Nepsy-konsultit voi olla opettaja, koulunkäynninohjaaja tai kouluvalmentaja. Hän pyrkii vahvistamaan arjen sujuvuutta tilanteissa, joissa neuropsykiatriset oireet ja toiminnanohjauksen vaikeudet aiheuttavat haasteita oppilaan koulunkäynnissä. Tämän lisäksi nepsy-konsultit voi tukea koulun henkilökuntaa konsultoimalla.*

Lielahden koulussa toimii kolme kouluvalmentajaa. Yhdellä valmentajalla on nepsy-konsultin rooli.

5.4. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt: muun opetushenkilöstön hyödyntäminen

Kielellisesti tuettu opetus eli kietu-opetus on Tampereella toteutettavaa osa-aikaista erityisopetusta maahanmuuttotilanteissa oppilaille, jotka tarvitsevat kielellistä tukea erityisesti reaaliaineissa ja matemaattisissa oppiaineissa.

Kouluilla voi toimia myös resurssi- tai samanaikaisopettajia, joilla ei ole omaa opetusryhmää.

Kerro tämän muun opetushenkilöstön lukumäärä, tuntimäärä ja oppiaineet, joissa hyödynnetään.

Opettaja	Henkilömäärä, oppiaineet, tuntimäärä
Kietu-opettaja	0
Resurssiopettaja ilman omaa opetusryhmää	0
	Kieku-opettajia on 3 ja Kieku-tunteja 17. · Kieku-tunnit kohdennetaan luokkiin, joissa on paljon monikulttuurisia oppilaita. · Kieku-opettaja on samanaikaisopettajana tunneilla. · Kieku-tuki on kohdistettu reaaliaineisiin sekä matematiikkaan.

5.5. Konsultaatio

- *Erityisopettajan konsultaatio*
- *Matalan kynnyksen konsultaatio (linkki)*
- *Sairaalaopetuksen konsultaatio*

Konsultaation avulla tuetaan koulujen käytäntöjä, jotka edistävät oppilaan oikea-aikaista tukea.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen konsultaatiota vaativissa kysymyksissä haetaan ensisijaisesti konsultaatio oman koulun erityisopettajalta. Tämän jälkeen voidaan hyödyntää matalan kynnyksen konsultaatiota.

Henkilökuntaa tiedotetaan konsultaatiorakenteesta.

Lielahden koulun erityisopettajilla on omat vastuuluokat. Konsultaatiota toteutetaan ensisijaisesti siten, että kukin erityisopettaja konsultoi omien vastuuluokkiensa oppilaisiin kohdistuvissa asioissa. Konsultoinnin toteuttamisessa hyödynnetään myös kunkin erityisopettajan vahvuusalueita.

Lielahden koulun erityisopettajilla on toimivat yhteydet sekä Tampereen kaupungin omaan matalan kynnyksen konsultoiiviin opettajiin, että sairaalakoulun konsultaatioon. Kumpaakin konsultaation muotoa hyödynnetään aina tarpeen vaatiessa.

5.6. Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisen tukimuotojen järjestämisen periaatteet, käytännöt sekä resursointi kuvataan koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.

Ryhmäkohtaista tukea ovat:

- *Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä*
  - *Samanaikaisopetuksena*
  - *Pienemmässä vaihtuvassa ryhmässä*
  - *Vaihtuvat palkkitunnit*
  - *Joustavat ryhmittelyt*
- *Yleinen tukiopetus*
  - *lukujärjestystekniset toimet toteuttamisessa*
  - *resurssiopettajat, samanaikaisopettajat*
- *Opetuskielen tukiopetus*
  - *lukujärjestystekniset toimet toteuttamisessa*
  - *resurssiopettajat, samanaikaisopettajat*

Koulukohtainen resurssi ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin on 0,127hx koulun oppilasmäärä.

Kaikille Lielahden koulun yleisopetuksen luokille tarjotaan ryhmäkohtaisena tukena Tampereen kaupungin asettaman kertoimen (0,127 h oppilasta kohden viikossa) mukaista erityisopettajan tukea. Tukea annetaan sekä erityisopettajan ja aineenopettajan tai luokanopettajan samanaikaisopetuksena, että osa-aikaisena pienryhmäopetuksena,

5.7. Pedagogisen tuen tiimin toiminta

Pedagogisen tuen tiimin tehtävät

1. Käsitellään vain oppilaiden / opetusryhmien pedagogisia asioita
2. Aiheena ryhmäkohtaisten tukimuotojen asiat, esimerkiksi resurssin kohdentamisen säännöllinen tarkasteleminen tai kun arvioidaan ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyyttä ja mahdollista siirtymistä oppilaskohtaisiin tukitoimiin.
3. Käsitellään ja arvioidaan myös oppilaiden oppilaskohtaisia tukitoimia mm. pienryhmäopetusta tai erityisluokkaa, oppimäärän rajaamista
4. Tarvittaessa valmistelu MAR-palaveria varten
5. Työnjaon sopiminen jatkotoimenpiteitä varten

Laajennetun pedagogisen tuen tiimin tehtävät

1. Käsitellään vain pedagogisia asioita
2. Tarvittaessa valmistelu MAR-palaveria varten, esimerkiksi:
  - kun mietitään ensimmäisen kerran tavoitekokonaisuuksittain opiskelua (PoL 20 h §)
  - kun mietitään ensimmäisen kerran oppimäärän rajaamista (PoL 20h §)
  - tarkastuskohdat: 5. ja 8. luokat tarpeen mukaan (jos oppilaalla on rajattuja oppimääriä, mutta ei viimeaikaisia tutkimuksia ja diagnoosia)
3. Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite.

5.8. Pedagogisen tuen tiimin kokoonpano

Pedagogisen tuen tiimin kokoonpano ja vuosikello löytyvät Taskusta

[Pedagogisen tuen tiimi](#)

Laajennettu pedagogisen tuen tiimi kokoontuu sovitusti, tarpeen mukaan (voidaan hyödyntää esim. pedagogisen tuen tiimin tai yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kalenteroitua aikaa).

PTT-jäseniä ovat rehtorit, laaja-alaiset erityisopettajat, pedagogisen tuen kehittämisvastuussa oleva Ulla Mustajoki ja opinto-ohjaajat.

5.9. Opintoihin kiinnittyminen

Kouluilla toimii sekä erityisopettajan antamaa osa-aikaista opintoihin kiinnittymistä tukevaa opetusta että erityisluokkamuotoista OTE-opetusta.

Pitkittyneisiin koulupoissaoloihin puututaan tarvittaessa myös Tampereen kaupungin oman konsultoinnin, sekä sairaalaopetuksen asiantuntemuksen avulla. Oppilashuollon palvelut otetaan mukaan aina, kun tarvetta siihen ilmenee.

5.10. Oppilaskohtaiset tukitoimet

Mitä koulujen tulee vastata tästä?

Oppilaskohtaisia tukitoimia antavat erityisopettajat tai erityisluokanopettajat yleisopetuksen yhteydessä tai erityisluokissa.

5.11. Erityis- ja yleisopetusluokkien välinen yhteistoiminta

Perusopetusta järjestetään ja kehitetään inkluusioperiaatteiden mukaisesti. Inklusiivisuus on käsitteenä laaja ja se tulee nähdä kaikkia oppilaita koskevana ja perusopetuksen järjestämiseen liittyvänä periaatteena, arvona ja kokonaisvaltaisena tapana ajatella.

Kaikilla oppilailla on oikeus osallistua yhdessä opetukseen ja koulun toimintaan riippumatta esimerkiksi tuen tarpeista, vammaisuudesta tai kulttuurisesta taustasta. Koulu kuvaa toimenpiteensä erityisluokan oppilaiden kouluyhteisöön liittymisen ja osallisuuden turvaamisen osalta.

Erityisluokan oppilaita integroidaan yleisopetuksen ryhmiin joustavasti, pääasiassa vieraiden kielten, sekä taito- ja taideaineiden oppitunneille. Integroinnista ja siihen sisältyvistä tukitoimista sovitaan asianosaisten opettajien, sekä oppilaan ja hänen huoltajiensa kesken tapauskohtaisesti.

Inklusiivista erityis- ja yleisopetusluokkien välistä yhteistoimintaluokkaa ei lukuvuonna 2025-2026 ole.

5.12. Joustava perusopetus

Joustava perusopetus [paikallisessa opetussuunnitelmassa 5.4.2.](#)

[Lielahden koulu - ePerusteet](#)

5.13. Tavoitekokonaisuuksittain opiskelu

Tampereella tavoitekokonaisuuksista päättää rehtori. Tavoitekokonaisuuksista kerrotaan tarkemmin paikallisen opetussuunnitelman [luvussa 5.4.3.](#)

- Tavoitekokonaisuudet laaditaan pääsääntöisesti vuosiluokkakajaksojen 1–2, 3–6 ja 7–9 tavoitteiden mukaisesti.
- Tavoitekokonaisuuksiin tulee sisällyttää kaikki oppiainekohtaiset tavoitteet ja sisällöt, jolloin oppilas voi edetä vuosiluokkansa tavoitteita hitaammin tai nopeammin kyseisessä oppiaineessa.
- Tavoitekokonaisuuksittain opiskelusta tehdään suunnitelma ja hallintopäätös, jolla oppilas voi poiketa vuosiluokkakohtaisista tavoitteista kyseisenä lukuvuonna.
- Oppilaalle laaditaan tavoitekokonaisuuksittain opiskelusta suunnitelma, johon kirjataan opiskeltavat tavoitekokonaisuudet sisältöineen, opinnoissa eteneminen ja opintojen arvioinnin periaatteet.

5.14. Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Ne koulut, joissa järjestetään toiminta-alueopetusta, tarkentavat lukuvuosisuunnitelmissaan opetuksen järjestämisen periaatteet, yhteistyön ja osallisuuden toimintatavat.

Lielahden koulussa ei tarjota opetusta toiminta-alueittain.

6. Opiskeluhoolto

6.1. Esi- ja perusopetuksen opiskeluhoollon suunnitelma

Koulun henkilökunta, oppilaat, huoltajat ja opiskeluhooltopalveluiden ammattilaiset perehdytetään esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelmaan lukuvuoden alkaessa:

[Esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelma](#)

Henkilöstö tutustuu myös koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmaan:

[Tampereen kaupungin yhteinen opiskeluhooltosuunnitelma](#)

6.2. Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimenpiteet

Koulut liittävät mahdolliset omat toimenpiteet ja aiheensa vuosikellopohjaan.

[Yhteisöllisen opiskeluhoollon vuosikello](#)

Vuosikellopohja löytyy myös Taskusta Perusopetuksen sivuilta, Oppimisen tuki-välilehdeltä.

Lielahden koulun yhteisöllinen opiskeluhoolto kokoontuu joko tiistai-iltapäivänä klo 14:15-15:15 (PTT/ATT:n kokousaika) tai torstai-iltapäivänä klo 14:15-15:15 (johtoryhmän kokousaika).

Lukuvuoden 2025-2026 koulukohtaiset painopisteet koulumme yhteisöllisen opiskeluhoollon kokouksissa ovat

- School to belong -hankkeen esittely ja käytäntöön ottaminen (mm. teemapäivien suunnittelu)
- Oppilaiden osallisuuden vahvistaminen (oppilaskunnan hallituksen pidennetyt puheenvuorot ja ns. lausuntojen esittely)
- Koulumme arvojen uudistaminen

6.3. Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen

Koulun henkilökunta on tutustunut Tampereen perusopetuksen poissaoloihin puuttumisen malliin.

Henkilökunta toimii poissaolojen ehkäisyä, seuranta ja puuttumista koskevien ohjeistuksien mukaisesti (§26).

Koulut noudattavat poissaoloihin puuttumisen mallia ja sen toimenpiteet otetaan käyttöön kaikissa kouluissa.

6.4. Läsnaölon tukemisen toimenpiteet

Ryhmäyttäminen, yhteistyö huoltajien kanssa ja koulun poissaolojen seuraamisen ja niihin puuttumiset käytänteet.

Toimenpide	Koulun toimenpiteet
Miten eri luokka-asteilla toteutetaan jatkuvaa ryhmäyttämistä?	Uudet luokat ryhmytetään lukuvuoden alussa. Luokkayhteisöjä seurataan lukuvuoden aikana ja tarvittaessa kohdennetaan toimia ryhmähengen kehittämiseksi. Opiskeluhoitoa voidaan käyttää apuna.
Miten huoltajat ovat mukana poissaoloihin puuttumisen yhteistyössä ja miten heitä tiedotetaan poissaoloista?	Läsnaölon tukemisen malli ohjaa seuranta. Luvattomat poissaolot selvitetään ja kertyvistä poissaoloista keskustellaan huoltajan kanssa matalalla kynnyksellä.
Poissaolojen seuraamisen ja niihin puuttumisen käytänteet ja työkalut koulutasolla: pedagogisen tuen tiimin rooli, käytössä olevat työkalut	Poissaoloja seurataan säännöllisesti pedagogisen tuen tiimissä. Poissaoloihin reagoidaan tilanteen vakavuudesta riippuen matalalla kynnyksellä.

6.5. Opiskelijoiden kokemaan kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puuttuminen

Koulut laativat oman osuutensa seuraaviin yhteisiin suunnitelmiin ja viedään koulujen kotisivuille:

- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Koulun henkilökunta, oppilaat, huoltajat ja opiskeluhoillon toimijat perehdytetään seuraaviin materiaaleihin lukuvuoden alkaessa.

- TreTurva (toimintakortit häiriötilanteisiin, koulun oma TreTurva-sovellus)
- [Kurinpito- ja turvaamistoimenpiteet -suunnitelma](#) (Tasku)
- [Esi- ja perusopetuksen päihitteettömyyssuunnitelma](#) (Tasku)

6.6. Lääkehoitosuunnitelmat

Hyvinvointialueen ohjeiden mukaan on laadittu [Tampereen perusopetuksen yhteinen lääkehoitosuunnitelma](#).

Taskuun on viety kaikki lääkehoitosuunnitelmaan kuuluvat liitteet:

- [Oppilaan henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma](#)
- [Oppilaan lääkehoidon seurantalomake](#)
- [Lääkehoidon vaaratapahtumailmoitus](#)
- [Lääkehoidon koordinoinnin tehtävät ja korvaukset](#)

Lisäksi Taskusta löytyy mallipohja koulukohtaisen lääkehoitosuunnitelman tekoon. Itse suunnitelma tehdään Suunnitelmat-työkaluun PowerAppsissa.

Koulun henkilökunta, oppilaat, huoltajat ja opiskeluhuollon toimijat perehdytetään suunnitelmiin kunkin lukuvuoden alkaessa.

7. Oppilaiden osallisuus

7.1. Vuorovaikutus ja osallisuus

Kaikkien oppilaiden mielipiteitä kuullaan koulun toiminnan kehittämisessä.

Oppilaat (muutkin kuin oppilaskunnan jäsenet) osallistuvat koulun toiminnan suunnitteluun.

Koulussa harjoitellaan erilaisia mielipiteiden ilmaisukeinoja ja toteutettu jokin vaikuttamiskampanja, johon kaikki oppilaat ovat saaneet osallistua.

Koulussa harjoitellaan yhdessä toimimisen, tunne- ja vuorovaikutuksen taitoja erilaisten ja eri ikäisten henkilöiden kanssa.

Oppilaiden kanssa harjoitellaan erilaisissa medioissa toimimisen ja vuorovaikutuksen taitoja.

Oppilaat opiskelevat erilaisia ongelman ja ristiriidan ratkaisutaitoja sekä pohtivat oman käytöksen merkitystä yhteiseen hyvään.

- *Kaikkien oppilaiden mielipiteitä kuullaan koulun toiminnan kehittämisessä.*
- *Oppilaat (muutkin kuin oppilaskunnan jäsenet) osallistuvat koulun toiminnan suunnitteluun.*
- *Koulussa harjoitellaan erilaisia mielipiteiden ilmaisukeinoja ja toteutettu jokin vaikuttamiskampanja, johon kaikki oppilaat ovat saaneet osallistua.*
- *Koulussa harjoitellaan yhdessä toimimisen, tunne- ja vuorovaikutuksen taitoja erilaisten ja eri ikäisten henkilöiden kanssa.*
- *Oppilaiden kanssa harjoitellaan erilaisissa medioissa toimimisen ja vuorovaikutuksen taitoja.*
- *Oppilaat opiskelevat erilaisia ongelman ja ristiriidan ratkaisutaitoja sekä pohtivat oman käytöksen merkitystä yhteiseen hyvään.*

Koulun yhteisöllisyyttä ja yksin jäämisen ehkäisemistä käsitellään MOK-teemana koko lukuvuoden ajan. Oppilaita kannustetaan kehittämään yhteisöllisyyttä luovaa toimintakulttuuria teeman ja teemaan liittyvien oppimiskokonaisuuksien ja tapahtumien kautta.

7.2. Oppilaskuntatoiminta

- *Oppilaskunnan hallituksen edustajat valitaan koko koulun laajuisilla vaaleilla.*
- *Koulun jokaisella oppilaalla on mahdollisuus osallistua oppilaskunnan päätöksentekoon.*
- *Oppilaskunnan hallituksen edustajat osallistuvat vähintään 4 kertaa lukuvuodessa henkilökunnan kokouksiin (opettajainkokoukset, johtotiimin kokoukset, yhteisöllisen oppilashuoltotyöryhmän kokoukset).*
- *Koulun kehittämismäärärahoista erotetaan selkeät toimintamäärärahat oppilaskunnan hallituksen käyttöön. Tämä mahdollistaa oppilaskunnan omatoimisen talousarvion laatimisen lukuvuosittain.*
- *Jokainen koulu laatii oppilaskunnan hallituksen toiminnan vuosikellon alla olevaan pohjaan.*

Luokkakohtaisesti valittu oppilaskunnan hallituksen jäsenet syyslukukauden alussa. Yläkoululla ja alakoululla omat oppilaskuntien hallituksensa. Toimikautena lukuvuosi 25-26.

Oppilaskunta laatii budjettiesityksen, josta neuvotellaan rehtorin kanssa.

Oppilaskunnan osallistaminen: kyselyt esim. kouluruokailuun liittyen, osallistuminen teemaviikkoihin ja -päiviin sekä tapahtumiin osallistuminen.

7.4. Oppilaskuntien ohjaavat opettajat lukuvuonna 2025 – 2026

Yläkoulun oppilaskunnan ohjaavat opettajat: Heli Tokola ja Mikko Lindgren

Alakoulun oppilaskunnan ohjaava opettaja: Olli Itänen

7.5. Tehtävä oppilaskunnille koskien kouluruokailua ja ruokakasvatusta

Oppilaskunnat pitävät kouluruokailun kehittämistä esillä säännöllisesti kouluvuoden aikana. Oppilaskunta voi lähteä miettimään omia ehdotuksia ja toimenpiteitä kouluruokailun kehittämiseen. Ideoita toiminnan aloittamiseen voi etsiä täältä:

[Kouluruokatoimikunta ja -vaikuttajat \(nro 40\) - Maistuva koulu](#)

Käsitelkää ainakin seuraavaa aihetta: Miettikää miten kouluruokailua voisi tehdä kaikille viihtyisämmäksi? Miten jokaisen oppilaan olisi mukava tulla kouluruokailuun?

Toteutetaan kysely kouluruokailuun liittyen ylä- ja alakoulun luokille. Kyselyn jälkeen koulun johdon ja Voimian sekä oppilaskunnan edustajan tapaaminen. School to belong -mallin ruokalaviikko.

7.6. Tukioppilastoiminta

Tampereen kaupungin opetussuunnitelmasta: Tukioppilaat toimivat yläkouluissa, ja heille tarjotaan tukioppilaskoulutus. Alakoulujen kummitoiminnalla edistetään oppilaiden kiinnittymistä kouluyhteisöön.

Tukioppilaat kokoontuvat säännöllisesti. Tukioppilaat suunnittelevat ja toteuttavat koulun yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa ja tapahtumia sekä tilaisuuksia. Tänä lukuvuonna on käytössä tilaa tukari -lomake, jolla tukioppilaita voi pyytää luokkaan.

8. Siirtymä- ja nivelvaiheiden toimintamalli

Tampereen kaupungin perusopetuksen ohjaussuunnitelmassa kuvataan toiminta nivelvaiheissa ja siirtymissä:

[Perusopetuksen ohjaussuunnitelma](#)

8.1. Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen

Esikoulun opettaja ja tuleva 1. luokan luokanopettaja käyvät keväällä keskustelua siirtymästä kouluun. Tarvittaessa luokanopettaja osallistuu oppimissuunnitelmapalaveriin esikoulun opettajan ja huoltajan kanssa. Tulevat 1.-luokkalaiset tutustuvat kouluun etukäteen. Pohjaa siirtymälle esiopetuksesta perusopetukseen luodaan esiopetusvuoden aikana esi- ja alkuopetuksen yhteistyöllä.

Esiopetusvuoden aikana huoltajia tiedotetaan ensimmäisen vieraan A1-kielen valinnasta. Eri kieliin tutustutaan varhaiskasvatuksen kielisuihkussa ja esiopetuksen kielikasvatus-tunneilla. Kielivalinnoista ja -ohjelmista tiedotetaan huoltajia vuosittain järjestettävissä koulukohtaisissa ja keskitetyissä kielivalintatilaisuuksissa.

[\(OPS Tampere vuosiluokat 1-2\)](#)

8.2. Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaihe

Ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan sujuvaa siirtymistä 6. luokalta 7. luokalle. Nivelvaiheessa oppilaat saavat tietoa tulevasta opiskelusta 7.-9. luokalla. Koulun henkilökunta ja tukioppilaat edistävät uuteen kouluun sopeutumista.

Kuudennella luokalla luokanopettaja käy oppilaan ja huoltajan kanssa oppimiskeskustelun, jossa keskustellaan siirtymävaiheeseen liittyvistä asioista. Alakoulut huolehtivat oppilaan opiskelun järjestämiseksi tarpeellisten tietojen siirtämisestä yläkouluun. Oppilaan siirtymistä alakoulusta yläkouluun tuetaan luokanopettajan/luokanohjaajan, erityisopettajien, rehtorien sekä oppilaanohjaajien välisellä yhteistyöllä. Tarvittaessa tehdään myös moniammatillista yhteistyötä.

Oppilaat ja huoltajat saavat 6 -luokan aikana tarvittavat tiedot yläkouluun siirtymisestä. Yläkoulut järjestävät 6.-luokkalaisten huoltajille infoillat, joissa kerrotaan myös painotusmahdollisuuksista. Tampereella on useita opetussuunnitelmallisia painotuksia yläkouluissa. Hakukäytännöistä tiedotetaan kaupunkitasoisesti yhteisellä viestillä sekä kaupungin internet-sivuilla.

8.3. Siirtymä perusopetuksesta toiselle asteelle

Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheessa ohjauksen tehtävänä on tukea oppilasta koulutus- ja urasuunnittelussa. Tavoitteena on riittävät jatko-opintovalmiudet ja sujuva siirtyminen asteelta toiselle. Tehostetun ohjauksen tarve huomioidaan henkilökohtaisen ohjauksen määrässä ja muodoissa.

Onnistunut siirtymä edellyttää tiivistä perusopetuksen ja toisen asteen välistä yhteistyötä. Oppilaanohjaaja valmistelee siirtymää antamalla tietoa ja ohjausta toisen asteen koulutusvaihtoehtoista ja sopimalla tutustumisia sekä koulutuskokeiluja oppilaitoksiin. Tarvittaessa tehdään moniammatillista yhteistyötä.

Huoltajia tiedotetaan yhteishausta ja jatko-opintomahdollisuuksista. Tampereella järjestetään yhteiset jatko-opintoillat huoltajille: 8. luokan huoltajille keväällä sekä 9. luokan huoltajille syksyllä. Tämän lisäksi järjestetään erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden jatko-opintopäivä oppilaille sekä ilta huoltajille. Tarpeen vaatiessa järjestetään jatko-opintoilta myös monikielisille.

Oppilaan opiskelun järjestämiseksi välttämättömät tiedot siirretään uuteen oppilaitokseen. Tiedonsiirto tehdään yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa päättöluokan aikana. Syksyllä oppilaanohjaaja toimittaa tiedonsiirtolomakkeet niihin oppilaitoksiin, joissa oppilaat ovat aloittaneet opiskelunsa. Tarvittaessa järjestetään henkilökohtaisia tiedonsiirtopalavereja vastaanottavan oppilaitoksen kanssa keväällä tai elokuussa.

Oppilaanohjaaja antaa ohjausta kesällä yhteishaun tulosten tultua. Tarvittaessa ohjausta jatketaan elokuun aikana, jos nuori ei ole aloittanut opintojaan toisella asteella. Oppilaanohjaaja seuraa perusopetuksen päättäneiden sijoittumista jatko-opintoihin ja huolehtii yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa jääneiden ohjauksesta oppivelvollisuuslainsäädännön mukaisesti.

8.4. Koulukohtaiset tarkennukset

Koulu kuvaa tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa siirtymä- ja nivelvaiheiden käytäntönsä.

Nivelvaiheet

0-1

- Tiivis yhteistyö Lielahden koulun esiopetusta johtavan varhaiskasvatusyksikön johtaja Milla Laakson ja Lielahden koulun rehtorin Tiina Haanpään kesken.
  - Yhteistyöryhmässä toimii myös vuosiluokkien 0-2 erityisopettaja Ann-Chelie Keskinen keskeisenä henkilönä.
  - Tapaamiset syyslukukauden ja kevätlukukauden alussa.
  - Mestarituntien tarkastus. (Lielahden 0-2 luokkien yhteistoiminta on nimeltään Mestari-toimintaa). - Tavoitteena vahva oppilaan tuntemus.
  - Elokuu 2025: Mestari-toiminnan Oksien A, B ja C suunnittelupäivien sopiminen.
  - Tammikuu 2026: Nivelen 0-1 yhteissuunnittelu.
    - Keskeisiä sovittavia asioita ovat mm.:
      - EO:n osallistuminen tiedonsiirtoihin,
      - eskareiden PTT-vuoron sopiminen,
      - tulevien ykkösluokkien muodostaminen (rehtorin vastuu),
      - tulevien ekaluokkien vanhempainillasta sopiminen,
      - tulevien ekaluokkien tutustumistunti kouluun (luokkien julkistaminen)

6-7 (vastuu rehtori Haanpäällä)

Marrasjoulukuu 2025: Oppilasennusteet (koulupolun rehtorit yhteistyössä, vastuu rehtori Haanpäällä).

Joulukuu 2025: Tulevien seiskaluokkien vanhempainilta 2.12.2025 (Kutsu Wilman kautta 24.11.2025 eli sama päivä, kun painotushaku alkaa)

Tammikuu 2026: Opot ja kouluvalmentaja vierailevat koulupolun 6. luokissa.

Maalishuhtikuu 2026: Tiedonsiirrot (6. luokkien luokanopettajien vierailevat PTT:ssä).

Huhtikuu-toukokuun alku 2026: Luokkien muodostaminen. (Yksilökohtaiset tiedonsiirrot - vai vasta elokuussa 2026, kun 7lk alkaa ja uusi 7lk LO pääsee osallistumaan?)

Toukokuu 2026: Ryhmäytys ja luokkien julkaiseminen (Rientolan kartano)

Elokuu 2026: Ryhmäytys jatkuu (Antaverkka)

Syyslokakuu 2026: Ryhmäytys jatkuu (Siikannevan reissu)

9. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Koulun itsearviointi tehdään keväällä erillisellä tiedostolla. Tähän osioon kirjataan jo syksyllä tiedossa olevat asiat siten, että lukuvuosisuunnitelma toimii kehittämisen välineenä ja toimintakulttuuria ohjaavana asiakirjana.

9.1. Koulun itsearviointi

Perusopetuslaissa (21§) säädetään, että opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toiminnan arviointiin. Koulun tasolla koulut osallistuvat valtakunnallisiin ja seudullisiin arviointeihin ja noudattavat perusopetuksen arviointisuunnitelmaa. Koulut toteuttavat omissa suunnitelmissaan myös itsearviointeja ja hyödyntävät niitä oman toiminnan kehittämisessä. Koululta kerätyistä tiedoista kootaan perusopetuksen yhteinen arviointiraportti.

9.2. Kyselyt ja arvioinnit

Miten koulu käsittelee kyselyjen ja arviointien tuloksia? Ketkä osallistuvat käsittelyyn? Miten kyselyiden ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään?

Miten koulu käsittelee kyselyjen ja arviointien tuloksia?

- Kyselyjen ja arviointien tulokset tulevat useimmiten rehtorille spostina tai tiedoksiantona.
- Rehtori jakaa tai informoi tulokset koulussa eteenpäin valitsemalleen kohderyhmälle.
  - Kohderyhmä (esim. johtoryhmä) käsittelee tuloksia ja tekee niistä tiivistelmän, joka esitellään koko opettajakunnalle / henkilöstölle.
  - Kohderyhmä voi olla myös oppilaskunnan hallitus, joka tekee koosteen yhdessä oppilaskuntaa ohjaavan opettajakunnan kanssa.
  - Oppilaskunnan tekemät koosteet esitämme päätalon ala-aulan valkotaululla muutaman päivän aikana esitettävän diashown avulla.
- Tuloksista tehdään koulukohtainen nosto / nostot.
  - Nostoissa huomioidaan seuraavia asioita
- Mikä meillä on hyvin / mikä on vahvuutemme?
- Missä meillä on huonosti / mitä on heikkoutemme?
  - Mihin meidän tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomioita?
  - Miten saavutamme kehityskohteemme?
- Usein on mielenkiintoista ja perusteluakin vertailla, miten olemme sijoittuneet verrattuna muihin yksiköihin.
  - Pohdimme, miksi olemme vahvempia / samalla tasolla / heikompia kuin muut.
  - Oleellista on aina pohtia:
    - Miten tästä eteenpäin?
    - Miten voimme kehittyä ja kehittää toimintaamme?
    - Mistä voimme mahdollisesti luopua?
    - Mitä meidän tulee lisätä / muuttaa?

Ketkä osallistuvat käsittelyyn?

- Kyselyn luonteesta riippuen, käsittelyyn osallistuvat yleisimmän nämä ryhmät: Johtoryhmä, yhteisöllinen opiskeluhoito, oppilaskunnan hallitukset, vanhempainyhdistys, opettajat (asteryhmittäin / aineryhmittäin / yleisopetuksen opettajat / erityisopetuksen opettajat / valmistavan opettajat / kaikki yhdessä), ohjaajat, koko henkilökunta, terveydellisten olojen tarkastukseen osallistuva ryhmä.

9.3. Oppimisen arviointi

Taulukko on arvioinnin muistilista.

Miten oppilaiden oppimista ja osaamista arvioidaan lukuvuoden aikana todistusarvosanojen lisäksi? Täyttäkää koulun taulukkoon oppimisen arvioinnin toimenpiteet ja lisätkää omia huomioita toimenpiteistä ja välineistä tarvittaessa. Lisätkää taulukkoon myös koulun mahdollisesti lukuvuoden loputtua suoritettavat täydentävät näyttötilaisuudet.

Koko lukuvuoden ajan:

Käytetään moninaisia formatiivisia ja summatiivisia arviointimenetelmiä (jatkuva vuorovaikutteinen arviointi, havainnointi, itsearviointi ja vertaispalaute, kokeet, testit, projektityöt jne.) osana päivittäistä opetusta ja työskentelyä.

Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea, jos hän on jäänyt tai on jäämässä jälkeen opinnoissaan.

Elokuu

Oppilas ja huoltaja saavat tietoa:

- arvioinnin kohteista (oppiminen, osaaminen ja työskentelytaidot osana oppiaineen arviointia sekä käyttäytymisen arviointi)
- oppimisen tavoitteista ja arvioinnin kriteereistä
- käyttäytymisen arvioinnista
- keskustellaan erilaisista arviointitavoista.
- 6.vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin kriteerit (perusteiden mukaan) selvitetään 6.vuosiluokan oppilaille ja huoltajille.
- Päättöarvioinnin valtakunnalliset kriteerit (perusteiden mukaan) selvitetään luokkien 7-9 oppilaille ja huoltajille.

Syyskuu - lokakuu

- Pedagogiset asiakirjat päivitetään lokakuun loppuun mennessä tai sen jälkeen tuen tarpeen ilmetessä. Siirtymävuoden 2025-2026 aikataulu **tulossa**

Marraskuu

- Oppimiskeskusteluissa käsiteltävät asiat, aikataulut ja muut käytännön järjestelyt.
- Itsearviointin tekeminen
- Yläkoulun (luokat 7 ja 9) Lukuseulan tekeminen

Joulukuu

- Väliarviointi vuosiluokilla 5-9

Tammikuu

- Opetuksen suunnittelu suhteessa jäljellä oleviin tavoitteisiin ja kokonaisuuksiin
- Lukuvuosiarviointiin tutustuminen

Huhtikuu

- Lukuseula vuosiluokilla 2 ja 6
- Oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumisen arviointi

Toukokuu

- Lukuvuosiarviointi, päättöarviointi

Kuukausi	Toimenpiteet

9.4. Monialaisen oppimiskokonaisuuden arviointi

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutumisen seuranta ja arviointi on osa koulun itsearviointia ja kehittämistyötä.

Teeman toteutusta ja vaikuttavuutta tullaan arvioimaan. Ikätasoinen kysely tullaan toteuttamaan kaikille koulun oppilaille kevätlukukaudella 2026. Tulemme hyödyntämään arvioinnissa lähtökohtana jo tehtyjä ilmapiiirkartoituksia,.

Kokemukset monialaisesta opiskelusta otetaan huomioon toteuttamisessa ja monialaisuudesta pyritään tekemään elimellinen osa lukuvuoden toimintaa. Koska monialaiset oppimiskokonaisuudet on koettu viime vuosina jääneen hieman irrallisiksi kokonaisuuksiksi, pyritään tänä lukuvuonna saamaan aikaan koulun toimintakulttuuriin ja arkeen pysyvämpää vaikuttavuutta.

9.5. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden toimintakulttuurin portaat

Koulun toimintakulttuurin arviointityökaluna toimii yhteisöllisyyden ja osallisuuden arviointiportaikko.

Työkalusta voi käyttää aiheita keskusteluteemoina:

[Yhteisöllisyyden ja osallisuuden palvelupolku](#)

Halutessaan voi myös arvioida toimintaa tarkemmalla portaat-työkalulla. Tähän on myös teemojen väittämät avattu tarkemmin:

[Yhteisöllisyyden ja osallisuuden portaat-työkalu](#)